

Teacher's Instructions for lessons in Primer 1 (Aringa). Pages were then inserted in the final published version of the Primer. Kathryn Asiku

Íjọ́ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ́ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ́
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Áségá ìsù kùlù.
2. Kãbĩlõ kí mĩrì agá.
3. Ìndrì kí ÿyì agá.

Wókõ ímbátánjá drî

1. Mí ímbá íjọ́ drî ãmbógó rĩ.

kílongo, jó, kōyō

2. Mí ỳ'bĩ íjọ́ drî kí íjọ́ nĩlé rá ri kí abe.

Áségá, ìsù, gbúngú

3. Mí imbá íjọ́ sĩlé sãndúkù agá 'di kî.

4. Ílã íjọ́ nùkùtã ú'dí 'dĩ sĩ adrujọ́ kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízì 'bá íjọ́ ùnĩlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ́ imbalé umvenjá la kí sĩ
ru ajíjọ́ ãlu 'di kî.

O: boro, koro, kokonjá, kọlì, rogbo

Ó: ágó, lórí, údrógó, í'bó

Õ: bōrō, kōrō, lōngō, lōngā, kpōkpō

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnńlẹpi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zịtáná i'dójó sụ kpere ázịrĩ 'dĩ 'bã ẵzị kị á'dígó 'dĩ drị gá.
  - a. Ẽ'di mụ ịndrị ndrelé kúlụ agá nĩ?
  - b. Áségá ndre mĩrị agá ẵ'du?
  - c. Áségá mụ ịndrị ndrelé íngǎá?
  - d. Áségá acị ẵngũ 'di kí íni ẵ'dusĩ?
  - e. Áségá ịsụ gbúngũ íngoníru?
3. Ílǎ á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnńlẹpi 'di kí 'bã ỳbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkụ ị'ba drị agá kí dĩ núkũtǎ 'da kí lũ sĩ.
4. 'Bá íjọ ỳnńlẹpi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílǎ á'dígô ịdị.

Sĩhǎ

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnńlẹpi ri kí núkũtǎ ú'dírĩ sĩhǎ sĩ: o O, ó Ó, ỏ Õ

2

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî

1. Áségá ndre kílongo mĩrì agá.
2. Ìsú kōyō kãbĩlō jọ agá.

Wókō ímbátáná drî

3. Mí ímbá íjọ drî ãmbógó rĩ.

děřísã

4. Mí ũ'bĩ íjọ drî kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.

kílongo, jọ, kōyō

5. Mí imbá íjọ sĩlé sãndúkũ agá 'di kî.

6. Ílã íjọ núkũtã ú'dí 'dĩ sĩ adrujọ kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízì 'bá íjọ ũnĩlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbalé umveṅá la kí sĩ
ru ajíjọ ãlu 'di kî:

dědě, dora, dé'bě

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ núkūtā ú'dírĩ trũ 'dĩ'i gāsĩ mí ũ'bā ĩ'di/kí íjọ 'di kí abe dẹrísā, jó, kōyō.
2. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi rĩ 'bā lā kí á'dígó 'dĩ níníru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bā āzị kī á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a. Áségá ndre dẹrísā gā sī ā'du?
  - b. Ā'di isụ kābīlō nĩ?
  - c. Isụ kābīlō íngāá?
  - d. Áségá mụ mīrị agālé ā'du gá?
  - e. Kābīlō kí sị?
4. Ílā á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā ũbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkụ ĩ'ba drị agá kí dī núkūtā 'da kí lū sī.
5. 'Bá íjọ ụnīlẹpi 'dĩ 'bā lā kí á'dígô rere. Ílā á'dígô ĩdĩ.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi ri kí núkūtā ú'dírĩ sĩṅá sĩ: **d D**
2. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā sĩ kí íjọ 'di kī: **dó dō dó**

3

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ǎzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî

1. Áségá ndre ãndrĩ dẹrísã gâsĩ.
2. Mụ dó kãbĩlõ ndrelé kúũ agá.

Wókõ ímbátáná drĩ

1. Mí ímbá íjọ drĩ ǎmbógó rĩ.
íjijá, mímíjá, ãgã
2. Mí ũ'bĩ íjọ drĩ kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
dẹrísã, kílongo, jó
3. Mí imbá íjọ sĩlé sãndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkútã ú'dí 'dĩ sĩ adrujọ kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízì 'bá íjọ ũnĩlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sĩ
ru ajíjọ ǎlu 'di kî.

I: ife, imve, ika, ati

Í: ílì, ílìjá, ícícíjá (íkíkíjá), índreléndri

Ĩ: ĩbã, ĩfã, ũ'bĩ, ĩ'di

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ́ núkùtã ú'dírĩ trũ 'dĩ'i
Mímíjǎ mí ù'bã ã'di/kí íjọ́ 'di kí abe
gãsí, isú, kōyō.
2. Íjọ́ 'bá íjọ́ ùnńlépi rĩ 'bã lã kí á'dígó
'dĩ níníru.
3. Ízị zítánjá i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bã
ãzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a. Áségá mụ mĩrĩ agálé ã'du gá?
  - b. Isú 'dǎá ã'du?
  - c. Ǻ'di isú ãgã nĩ?
  - d. Isú ã'di ãgã íngǎá?
  - e. Ẹndrĩ kí sí?
4. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ́ 'bá íjọ́ ùnńlépi 'di kí
'bã ùbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ
ĩ'ba drĩ agá kí dĩ núkùtã 'da kí lũ sĩ.
5. 'Bá íjọ́ ùnńlépi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere.
Ílã á'dígô ã'dĩ.

Sĩjǎ

1. Mí imbá 'bá íjọ́ ùnńlépi ri kí núkùtã
ú'dírĩ sĩjǎ sĩ: i **I**, í **Í**,
ĩ **Ĩ**
2. Mí imbá 'bá íjọ́ ùnńlépi 'di kí 'bã sĩ kí
íjọ́ 'di kî: **dí dĩ**

4

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnīlépi 'dĩ 'bã lã kí kî

1. Ìgã la kùlũ na.
2. Áségá la íjjá ndrũ.
3. Ndre mímíjá kí ÿí agá.

Wókō ímbátánjá drî

1. Mí ímbá íjọ drĩ ãmbógó rĩ
kúrúke
2. Mí ũ'bĩ íjọ drĩ kí íjọ nīlé rá ri kí abe.
mímíjá, dēřísã, kílongo
3. Mí imbá íjọ sīlé sãndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkũtã ú'dí 'dĩ sĩ adrujọ kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízì 'bá íjọ ũnīlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbálé umvenjá la kí sĩ
kápáya, kére, ũká, ĩkã, ãka, kérégọ,
kāníkāni, ujurukó

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ́ núkùtã ú'dí ri kí trũ 'di kí **Ūjígá, ti** mí ù'bã ã'di/kí íjọ́ 'di kí abe **ĩgã, ijigá, kúrúke.**
2. Íjọ́ 'bá íjọ́ ỳnĩlépi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
3. Ízi zítánjá i'dójó sọ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bã ází kí á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a. ã'di mọ gbúngũ ndrelé nĩ?
  - b. Kúlũ agá ịsú ã'du?
  - c. Ndre kőyō íngǎá?
  - d. Ūjígá mọ kúlũ agálé ã'du gá?
4. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ́ 'bá íjọ́ ỳnĩlépi 'di kí 'bã ùbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ ã'ba drĩ agá kí dĩ núkùtã 'da kí lũ sĩ.
5. 'Bá íjọ́ ỳnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílã á'dígô ã'dí.

Sĩḡá

1. Mí imbá 'bá íjọ́ ỳnĩlépi ri kí núkùtã ú'dírĩ sĩḡá sĩ: **k K**
2. Mí imbá 'bá íjọ́ ỳnĩlépi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ́ 'di kí: **kodo, kōdō**
3. Ílã núkùtã 'di kí ú'dúkọ ọrụgá sĩ 'bã sĩ kí kí: **ká kã**
4. Íjọ́ 'bá íjọ́ ỳnĩlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ãko ã'ba kí icó sĩlé rá la kí.

5

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî

1. Ûjígá mọ mĩrĩ agá.
2. Ndre kúrúke la ãgã ti.

Wókõ ímbátánjá drî

1. Mí ímbá íjọ drî ãmbógó rĩ.
ãlu, útú, mũcé
2. Mí ù'bĩ íjọ drî kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
ijjía, ãgã, kúrúke
3. Mí imbá íjọ sĩlé sãndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkütã ú'dí 'dĩ sĩ adrujó kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízì 'bá íjọ ùnĩlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbálé umvenjá la kí sĩ
ru ajjójó ãlu 'di kî.

U: ule, uce, use, a'u, curu

Ú: lúlú, úsú, kúrúkúrú, údré

Û: ũré, ũpé, ũgũlũ

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnḽépi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bã
ãzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Áségá mụ ã'du ndrelé?
  - b) ã'di mụ útú ndrelé nĩ?
  - c) Iṣú jó agá ã'du?
  - d) Áségá mụ útú ndrelé ã'du íjọ sĩ?
  - e) Dẹrísã gãsĩ ndre mímíngá kí sĩ?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnḽépi 'di kí
'bã ùbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ
ĩ'ba drĩ agá kí dĩ núkũtã 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnḽépi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere.
Ílã á'dígô ã'dĩ.

Sĩḽá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnḽépi ri kí núkũtã
ú'dírĩ sĩḽá sĩ: **u U, ú Ú, ù Û**
2. Mí imbá 'bá íjọ ỳnḽépi 'di kí 'bã sĩ kí
íjọ 'di kî: **kudu**
3. Ílã núkũtã 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ
kí kî: **dũ**
4. Íjọ 'bá íjọ ỳnḽépi 'dĩ 'bã sĩ kí ãko ã'ba
kí icó sĩlé rá la kî.

6

Íjọ́ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ́ íjọ́ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ́
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî

1. Áségá ịsụ́ útú mĩrị́ agá.
2. Ịsụ́ kúrúke ãlu.
3. Ndre mũcé gbúngũ agá.

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ núkũtã ú'dí ri kí trũ 'di kí adro, gbẹ mí ù'bã ã'di/kí íjọ 'di kí abe.
Álu, útú, mũcé
2. Íjọ 'bá íjọ ỳnĩlépi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
3. Ízi zítáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bã
ãzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Dẹrísã gá ndre ã'du?
  - b) Ndre kílongo kí sí?
  - c) Ísú ãgã la ã'du idé?
  - d) Á'di ndrũ kőyō nĩ?

Ndre kílongo íngoníru?

1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnĩlépi 'di kí 'bã ùbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ ã'ba drĩ agá kí dĩ núkũtã 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere.
Ílã á'dígô ã'dĩ.

Sĩḡá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnĩlépi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kí: **dó, dō**
2. Ílã núkũtã 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kí: **ku, ó, d, ã, k, u.**
3. Íjọ 'bá íjọ ỳnĩlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ãko ã'ba kí ícọ sĩlé rá la kí.

7

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî

1. Ûjígá gbẹ kúrúke.
2. Áségá la mūcé adro.

Wókō ímbátáná drî

1. Mí ímbá íjọ drî ãmbógó rĩ.
rãrá
2. Mí ù'bĩ íjọ drî kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
ãlu, mūcé, kúrúke
3. Mí imbá íjọ sĩlé sãndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkũtã ú'dí 'dĩ sĩ adrujọ kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízì 'bá íjọ ùnĩlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbálé umvenjá la kí sĩ
ru ajíjọ ãlu 'di kî:
rēcé, cẹrẹ, ãrí, kére, ũré

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ nukūtā ú'dí ri kí trũ 'di kí Ámáku, la mí ũ'bā ĩ'di/kí íjọ 'di kí abe.
adro, gbe, rārá
2. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi rī 'bā lā kí á'dígó 'dĩ níńíru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázīrī 'dĩ 'bā āzị kī á'dígó 'dĩ drī gá.
  - a) Ā'di la útú ndrū nī?
  - b) Įsú rārá la ā'du idé?
  - c) Gbe kúrúke íngāá?
  - d) Ámáku la útú ndrū ā'du íjọ sī?
  - e) Ndre kúrúke kí sī?
1. Ílā á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā ũbī kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkū ĩ'ba drī agá kí dī nukūtā 'da kí lū sī.
2. 'Bá íjọ ụnīlẹpi 'dĩ 'bā lā kí á'dígô rere.
Ílā á'dígô ĩdī.Sīńá
1. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi ri kí nukūtā ú'dírī sīńá sī: **r R**
2. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā sī kí íjọ 'di kī: **rú, rōdō**
3. Ílā nukūtā 'di kí ụ'dúkọ ụrụgá sī 'bā sī kí kī: **ro rodo**
4. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'dĩ 'bā sī kí āko ĩ'bā kí icó sīlé rá la kī.

8

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí āzila mí a'í 'bá íjọ
ũn̄l̄épi 'dĩ 'bā lā kí kî

1. Rǎrá na kǎbĩlõ ālu.
2. Ámáku la kúlũ na.

Wókõ ímbátánjá dr̄î

1. Mí ímbá íjọ dr̄î āmbógó rĩ.
anzi, ágá, ārā
2. Mí ũ'bĩ íjọ dr̄î kí íjọ n̄l̄é rá ri kí abe.
Útú, mūcé, rǎrá
3. Mí imbá íjọ s̄il̄é s̄andúkũ agá 'di kî.
4. Ílā íjọ núkūtā ú'dí 'dĩ s̄ĩ adrujó kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízì 'bá íjọ ũn̄l̄épi 'di kî 'bā
ũlũ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí s̄ĩ
ru ajíjọ ālu 'di kî.
A: usa, ase, aga, 'bara, agụ, pa
Á: pá, alá, ápí, álí, acící, arígónjá
Ã: ārō, ācó, ā'ú, āgó

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnīlépi rī 'bā lā kí á'dígó 'dī níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázīrī 'dī 'bā āzị kí á'dígó 'dī drī gá.
  - a) Ā'di mụ mīrī agá nī?
  - b) Mụ ā'du íjọ sī?
  - c) Iṣú ịyí agá ā'du?
  - d) Ámáku mụ mīrī agālé ā'du gá?
1. Ílā á'dígó 'dī'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnīlépi 'di kí 'bā ūbī kí á'dígó 'dī vú angájó búkū ị'ba drī agá kí dī núkūtā 'da kí lū sī.
2. 'Bá íjọ ỳnīlépi 'dī 'bā lā kí á'dígô rere. Ílā á'dígô ịdị.

Sīṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnīlépi rī kí núkūtā ú'dírī sīṅá sī: **a A, á Á, ā Ā**
2. Mí imbá 'bá íjọ ỳnīlépi 'di kí 'bā sī kí íjọ 'di kí: **dora**
3. Ílā núkūtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sī 'bā sī kí kí: **rodo**
4. Íjọ 'bá íjọ ỳnīlépi 'dī 'bā sī kí āko ị'ba kí ícọ sīlé rá la kí.

9

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî

1. Anzi kí ijijá ndrũ.
2. Isú kí ãrã la ãgã ti.
3. Áségá gbẹ ãrã ágá.

Wókõ ímbátáná drî

1. Mí ímbá íjọ drî ãmbógó rĩ. **gárĩ**
2. Mí ũ'bĩ íjọ drî kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
anzi, ágá, rãrá
3. Mí imbá íjọ sĩlé sãndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkütã ú'dí 'dĩ sĩ adrujó kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízi 'bá íjọ ũnĩlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbálé umvenjá la kí sĩ
ru ajíjọ ãlu 'di kî:
gõlĩ, gala'bá, gõlígõlĩ, galaranjá, agá

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ nukũtã ú'dí ri kí trũ 'di kí cẹ, be, sī mí ũ'bã t̄'di/kí íjọ 'di kí abe.
ágá, ārā, gārī
2. Íjọ 'bá íjọ ụn̄lẹpi rī 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázĩr̄ 'dĩ 'bã
āzị kī á'dígó 'dĩ dr̄ gá.
  - a) Ā'di cẹ kí gārī sī nĩ?
  - b) Cẹ kí íngöléru?
  - c) Ndre kí ārā la ā'du ti?
  - d) Ārā kí sị?
  - e) Anzị cẹ kí útú gāsī íngoníru?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụn̄lẹpi 'di kí 'bã ũbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ t̄'ba dr̄ agá kí d̄i nukũtã 'da kí lũ sī.
2. 'Bá íjọ ụn̄lẹpi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílã á'dígô t̄dĩ.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụn̄lẹpi ri kí nukũtã ú'dírĩ sĩṅá sĩ: **g G**
2. Mí imbá 'bá íjọ ụn̄lẹpi 'di kí 'bã sī kí íjọ 'di kí: **gá, gō, ugu**
3. Ílã nukũtã 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kí: **gi ga**
4. Íjọ 'bá íjọ ụn̄lẹpi 'dĩ 'bã sĩ kí āko t̄'bã kí icó sĩlé rá la kí.

10

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí āzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî

1. Ūjígá la cẹ gárĩ sĩ.
2. Ámáku kí Áségá be ãgã na.

Wókõ ímbátánjá drî

1. Mí ímbá íjọ drî ãmbógó rĩ.
2. ũ'dú
3. Mí ũ'bĩ íjọ drî kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
ágá, ārã, gárĩ
4. Mí imbá íjọ sĩlé sãndúkũ agá 'di kî.
5. Ílã íjọ núkũtã ú'dí 'dĩ sĩ adrujọ kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízì 'bá íjọ ũnĩlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbálé umvenjá la kí sĩ
'du, u'de, ú'dí, a'dí, 'dì

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ núkūtã ú'dí ri kí trũ 'di kí tu mí ù'bã ì'di/kí íjọ 'di kí abe.

Ū'dú, anzi, sī

2. Íjọ 'bá íjọ ỳnīlẹpi rī 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
3. Ízi zítáná i'dójó sụ kpere ázīrī 'dĩ 'bã ǎzí kī á'dígó 'dĩ drī gá.
  - a) Anzi mụ kí íngǎá?
  - b) Mụ kí ǎ'du idélé?
  - c) Ndre kí ǎ'du?
  - d) ǎrá kí sī?

1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnīlẹpi 'di kí 'bã ùbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ ì'ba drī agá kí dĩ núkūtã 'da kí lũ sī.
2. 'Bá íjọ ỳnīlẹpi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílã á'dígô ìdĩ.

Sīṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnīlẹpi ri kí núkūtã ú'dírī sīṅá sī: 'd 'D
2. Mí imbá 'bá íjọ ỳnīlẹpi 'di kí 'bã sī kí íjọ 'di kī: 'di ugu
3. Ílã núkūtã 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sī 'bã sī kí kī: 'dã
4. Íjọ 'bá íjọ ỳnīlẹpi 'dĩ 'bã sī kí ǎko ì'bã kí icó sīlẹ rá la kī.

11

Íjọ́ ímbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ́ ímbá 'bo ri kí ãzílá mí a'í 'bá íjọ́
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî

1. Û'dú adro adro anzị kî.
2. Áségá gbẹ mĩcé.
3. Ûjígá kí ãndrị adro Ámáku be.

Wókõ ímbátánjá drî

1. Mí ímbá íjọ́ ú'dírĩ.

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣlẹpi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázịrĩ 'dĩ 'bã ǎzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Ǟ'di mụ kí ãndrĩ ndrelé nĩ?
  - b) Ǟ'du la ãgã na gá nĩ?
  - c) Ndre kí ǎrã ágá íngãá?
  - d) 'Bá kí 'bá sí?
  - e) Ịsú kí cẹ ǎ'du sĩ?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣlẹpi 'di kí 'bã ũbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ ã'ba drĩ agá kí dĩ núkũtã 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnṣlẹpi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílã á'dígô ãdĩ.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnṣlẹpi 'di kí núkũtã ǎmbógó rĩ sĩṅá sĩ ǎzıla ǎsĩṅá gá 'bã dũ kí dũmgbã cí: **Ródã gō rá.**
2. Ílã núkũtã 'di kí ụ'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kî: **ku, dódó, D, G, Ǟ**
3. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣlẹpi 'dĩ 'bã sĩ kí ǎko ã'ba kí icó sĩlé rá la kî.

12

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũn̄lẹpi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Ārã la ũ'dú ti.
2. Anzi kí cẹ gárĩ sĩ.
3. Ūjígá ndre kí Ámáku be útú.

Wókō ímbátánjá dr̄

1. Mí ímbá íjọ dr̄ ãmbógó rĩ.
sáwā
2. Mí ụ'bĩ íjọ dr̄ kí íjọ n̄lẹ rá ri kí abe.
anzi, ũ'dú, gárĩ
3. Mí imbá íjọ s̄lẹ s̄ndúkū agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkūtã ú'dí 'dĩ s̄ adrujọ kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízi 'bá íjọ ũn̄lẹpi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí s̄
ru ajjọ ãlu 'di kî:
sátĩ, s̄r̄, sungú, ũs̄, ũsú

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ núkũtã ú'dí ri kí trũ 'di kí **Ịzarúkụ**, agâsĩ mí ù'bã ã'di/kí íjọ 'di kí abe: **be, cẹ, sáwã**
2. Íjọ 'bá íjọ ụnñlépi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níńíru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bã ǎzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Ịzarúkụ ndre ǎ'du?
  - b) Mụ íngǎá?
  - c) ǎ'di la íjǎ ndrũ ágá nĩ?
  - d) Cẹ lícọ gá ǎ'du sĩ?
1. Ílǎ á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụnñlépi 'di kí 'bã ùbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ ã'ba drĩ agá kí dĩ núkũtã 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ụnñlépi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílǎ á'dígô ã'dí.

Sĩḡá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnñlépi ri kí núkũtã ú'dírĩ sĩḡá sĩ: s, S
2. Mí imbá 'bá íjọ ụnñlépi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kî: **sĩ, sōku**
3. Ílǎ núkũtã 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kî: **Dódó sō ǎná ku.**
4. Íjọ 'bá íjọ ụnñlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ǎko ã'bã kí icó sĩlé rá la kî.

13

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Ízarúkù la sáwã ndre.
2. Òjígá la mọ lícọ gá.

Wókõ ímbátáná drî

1. Mí ímbá íjọ drî ãmbógó rĩ. **mákũ**
2. Mí ẹ'bĩ íjọ drî kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
gárĩ, sáwã, ù'dú
3. Mí imbá íjọ sĩlé sãndúkù agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkũtã ú'dí 'dĩ sĩ adrujọ kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízì 'bá íjọ ùnĩlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbálé umvenjá la kí sĩ
ru ajíjọ ãlu 'di kî.
mũrá, mákē, m̀k̀, k̀m̀, k̀m̀

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ nukũtã ú'dí ri kí trũ 'di kí trũ mí ã'bã ã'di/kí íjọ 'di kí abe.
Ìzarúkù, mákù, cẹ
2. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlẹpi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
3. Ízì zítáná i'dójó sù kpere ázìrĩ 'dĩ 'bã ãzì kí á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Ìzarúkù mù ã'du ndrelé?
  - b) Mù ã'du gá?
  - c) Cẹ íngãá?
  - d) ã'di cẹ lícógá nĩ?
  - e) Ù'dú la ã'du adro?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlẹpi 'di kí 'bã ùbĩ kí á'dígó 'dĩ vù angájó búkù ã'ba drĩ agá kí dĩ nukũtã 'da kí lù sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnìlẹpi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílã á'dígô ã'dĩ.

Sĩḡá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnìlẹpi ri kí nukũtã ú'dírĩ sĩḡá sĩ: **m M**
2. Mí imbá 'bá íjọ ỳnìlẹpi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kí: **mú, māmá**
3. Ílã nukũtã 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kí: **mũ**
4. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlẹpi 'dĩ 'bã sĩ kí ãko ã'ba kí icó sĩlé rá la kí.

14

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Ízarúkù mọ ìndrì kí ndrũ trũ.
2. Áségá la mákù na.
3. Ûjígá na ãgã ku.

Wókõ ímbátánjá drî

1. Mí ímbá íjọ drî ãmbógó rĩ.

ĩ'bi

2. Mí ỹ'bĩ íjọ drî kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
ũ'dú, sáwã, mákù

3. Mí imbá íjọ sĩlé sãndúkù agá 'di kî.

4. Ílã íjọ núkütã ú'dí 'dĩ sĩ adrujọ kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízi 'bá íjọ ỹnĩlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sĩ
ru ajíjọ ãlu 'di kî:

ĩ'bí'bíjá, í'bó, 'búrére, ló'bá, 'bõlõ'bõlõ

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ núkūtā ú'dí ri kí trū 'di kí pē mí ũ'bā ĩ'di/kí íjọ 'di kí abe. **rū, ĩ'bĭ, Īzarúkọ**
2. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi rī 'bā lā kí á'dígó 'dĩ níníru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázīrī 'dĩ 'bā āzị kī á'dígó 'dĩ drī gá.
  - a) Ā'di mụ ĩyí gá nĩ?
  - b) Mụ sáwā sị?
  - c) Ndre ĩ'bĭ kí íngāá?
  - d) Īsú anzị kí lícọ gá ā'du idé?
1. Ílā á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā ũbī kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkū ĩ'ba drī agá kí dī núkūtā 'da kí lū sī.
2. 'Bá íjọ ụnīlẹpi 'dĩ 'bā lā kí á'dígô rere. Ílā á'dígô ĩdĩ.

Sīṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi ri kí núkūtā ú'dírī sīṅá sī: **'b 'B**
2. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā sī kí íjọ 'di kī: **'bo, 'bá'dĩ**
3. Ílā núkūtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sī 'bā sī kí kī: **'bí 'bū**
4. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'dĩ 'bā sī kí āko ĩ'bā kí icó sīlẹ rá la kī.

15

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí āzila mí a'í 'bá íjọ
ũnīlẹpi 'dĩ 'bā lā kí kî.

1. Anzị kí í'bó pē ãyí agá.
2. Ịzarúkọ kí mụ ị'bị gá Áségá be.

Wókō ímbátáná drị

1. Mí ímbá íjọ drị āmbógó rĩ:
tị
2. Mí ụ'bị íjọ drị kí íjọ nīlé rá ri kí abe.
mákū, ị'bị, sáwā
3. Mí imbá íjọ sīlé sāndúkū agá 'di kî.
4. Ílā íjọ núkūtā ú'dí 'dĩ sī adrujọ kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ịzị 'bá íjọ ũnīlẹpi 'di kî 'bā
ũlū kí míní íjọ imbálé umvenjá la kí sī
ru ajíjọ ālu 'di kî:
tị, tábā, tógbō, tárā, uti

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ nukūtā ú'dí ri kí trū 'di kí
írẹbí mí ũ'bā ǐ'di/kí íjọ 'di kí abe. **pě,**
tí, ǐ'bí
2. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi rí 'bā lā kí á'dígó 'dĩ
níníru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázịrị 'dĩ 'bā
āzị kī á'dígó 'dĩ drị gá.
  - a) Áségá mụ tí trū íngāá?
  - b) Anzị kí cẹ agá ā'du sī?
  - c) Ịsụ Ụjígá la ā'du idé agá?
  - d) Ịsụ ā'di la ịndrị gĩ írẹbí gá nĩ?
  - e) Anzị kí cẹ agá ịyí gá ā'du sī?
1. Ílā á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi 'di kí
'bā ǐ'bí kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkụ
ǐ'ba drị agá kí dĩ nukūtā 'da kí lū sī.
2. 'Bá íjọ ụnịlépi 'dĩ 'bā lā kí á'dígô rere.
Ílā á'dígô ịdĩ.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnịlépi ri kí nukūtā
ú'dírĩ sĩṅá sī: **t T**
2. Mí imbá 'bá íjọ ụnịlépi 'di kí 'bā sī kí
íjọ 'di kí: **māmá tĩ tō'dōtō'dō.**
3. Ílā nukūtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sī 'bā sī
kí kí: **Tá, tu**
4. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi 'dĩ 'bā sī kí āko ǐ'bā
kí icó sīlé rá la kī.

16

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ǎzila mí a'í 'bá íjọ
ũnṣẹ́pí 'dĩ 'bǎ lǎ kí kî.

1. Áségá kí mọ tẹ trũ ãyí gá.
2. Ẫjígá la kǎbĩlõ gĩ.
3. Ẫndrĩ kí ãrẹbí na.

Wókõ ímbátáná drî

Mí ímbá núkũtǎ sǎndúkũ agá rĩ.

1. Mí ímbá núkũtǎ sǎndúkũ agá 'dĩ la ru
icí núkũtǎ ǎzĩ 'di kí íngoní ru yǎ rĩ.
2. Íjọ 'bá íjọ ũnṣẹ́pí 'dĩ 'bǎ ùlũ kí míní
núkũtǎ ǎzĩ núkũtǎ “gá” 'dĩ lǎ sĩ ru icíjọ
ri kî.
3. Ílǎ 'bá íjọ ũnṣẹ́pí 'dĩ 'baní ícítáná 'di kî:
a) mǎmá mọ íná gá.
b) Bǎbá fi jó agá.
c) Ma mọ s gá.
d) Ámáku mọ tẹ gá.

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ núkūtā ú'dí ri kí trũ 'di kí ụ'dujó, 'da, 'be nalé mí ũ'bā ã'di/kí íjọ 'di kí abe. **ĩrẹbí, tí, pē**
2. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi rĩ 'bā lā kí á'dígó 'dĩ níníru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bā ǎzí kī á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) ǎ'di la tí gĩ agá ĩrẹbí gá nĩ?
  - b) Ịsú kí gẹrĩ gá ǎ'du?
  - c) Ndre kí anzị kí a'dé agá íngǎá?
  - d) Áségá pē í'bó ǎ'd idéjọ?
  - e) Mụ kí mákũ nalé íngǎá?
1. Ílā á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā ũbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ ã'ba drĩ agá kí dĩ núkūtā 'da kí lū sĩ.
2. 'Bá íjọ ụnīlẹpi 'dĩ 'bā lā kí á'dígô rere. Ílā á'dígô ĩdĩ.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā sĩ kí íjọ 'd kī: **Áségá a'dé 'dā.**
2. Ílā núkūtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bā sĩ kí kī: **se, 'bá 'dĩ.**
3. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'dĩ 'bā sĩ kí ǎko ã'ba kí icó sīlé rá la kī.

17

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũñlẹpi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Ámáku įsú kúlũ gęrĩ gá.
2. Ũjígá la mu ã'bjí nalé.
3. Áségá kí í'bó pę sĩ ã'bjí u'dujó.

Wókō ímbátáná drĭ

1. Mí ímbá íjọ drĭ ãmbógó rĩ
2. Mí ũ'bĭ íjọ drĭ kí íjọ nĭlé rá ri kí abe.
3. Mí imbá íjọ ú'dírĩ.

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣílépi rĩ 'bā lā kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázṣṣ' 'dĩ 'bā āzị kī á'dígó 'dĩ drī gá.
  - a) Ā'di mụ kí ú'dú ālu ṣ'bi gá í'bó sī nĩ?
  - b) Sāvā 'dā sī Ámáku trū tí kí sī mujó íngāá?
  - c) Iṣú Áségá íngāá?
  - d) Pě ṣ'di tị íngāá?Ā'di gā mākū na (tí) sī nĩ?

1. Ílā á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣílépi 'di kí 'bā ũbī kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkū ṣ'ba drī agá kí dĩ núkūtā 'da kí lū sī.
2. 'Bá íjọ ỳnṣílépi 'dĩ 'bā lā kí á'dígô rere. Ílā á'dígô ṣ'dí.

Sĩṣá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnṣílépi 'di kí 'bā sī kí íjọ 'di kī: **mūrā, sātī, tá'bū.**
2. Ílā núkūtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sī 'bā sī kí kī: **mū 'bí, tī, T, 'B, M, S.**
3. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣílépi 'dĩ 'bā sī kí āko ṣ'ba kí icó sīlé rá la kī.

18

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Ízarúkù trũ tí kí ãrẹbí gá sáwã na
sĩ.
2. Áségá la cẹ ã'bi gá.
3. Ú'dú ãlu sĩ Ámáku la mọ tí gá.

Wókō ímbátánjá drî

1. Mí ímbá íjọ drî ãmbógó rĩ:

núgúnúke

2. Mí ỹ'bĩ íjọ drî kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
mákũ, ã'bi, tí

3. Mí imbá íjọ sĩlé sãndúkũ agá 'di kî.

4. Ílã íjọ núkũtã ú'dí 'dĩ sĩ adrujọ kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízi 'bá íjọ ãnĩlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbálé umvenjá la kí sĩ
ru ajíjọ ãlu 'di kî:

núnúmẽ, nãnã, vuna, kãnãkãnã, naranara

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ núkũtã ú'dí ri kí trũ 'di kí 'belé, 'dụ mí ã'bã ã'di/kí íjọ 'di kí abe.
núgúnúke, ụ'dujọ, mákũ
2. Íjọ 'bá íjọ ụnĩlépi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bã
ãzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Ú'dú ãlu Ámáku mụ kí tị kî trũ
íngãá?
  - b) Anzị kí mụ agá ã'bi 'be agá ã'du sĩ?
  - c) Pẽ kí Ụjígá tị ã'du idélé?
  - d) Cẹ́ kí íngãá?
  - e) Adro kí ã'di ãjó?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụnĩlépi 'di kí 'bã ãbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ
ĩ'ba drĩ agá kí dĩ núkũtã 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ụnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere.
Ílã á'dígô ã'dí.

Sĩngá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnĩlépi ri kí núkũtã
ú'dírĩ sĩngá sĩ: **n N**
2. Mí imbá 'bá íjọ ụnĩlépi 'di kí 'bã sĩ kí
íjọ 'di kî: **Ámáku ãnũ rá.**
3. Ílã núkũtã 'di kí ụ'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ
kí kî: **nĩ ni**

4. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ãko ì'bã
kí ícọ sǐlé rá la kî.

19

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí āzila mí a'í 'bá íjọ
ũnīlépi 'dĩ 'bā lā kí kī.

1. Ú'dú na sī Izarúkọ kí mọ ỉ'bi
'belé.
2. Ũjígá gĩ nógúnúke ālu.
3. Anzi 'dọ kí ỉ'bi kí rá.

Wókō ímbátáná drī

1. Mí ímbá íjọ drī āmbógó rī
lōndrē
2. Mí ũ'bī íjọ drī kí íjọ nīlé rá ri kí abe.
tí, nógúnúke, ọ'dujó
3. Mí imbá íjọ sīlé sāndúkū agá 'di kī.
4. Ílā íjọ núkūtā ú'dí 'dĩ sī adrujọ kí agá
ĩndĩ 'di kī. Ízi 'bá íjọ ũnīlépi 'di kī 'bā
ũlū kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sī
ru ajíjọ ālu 'di kī:
lūcēré, lúmārā, lúmúre, lūmúnī, kúlū

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ nukūtā ú'dí ri kí trū 'di kí **uzáná, 'bejó, lūcēré** mí ũ'bā ĩ'di/kí íjọ 'di kí abe. **'belé, lōndrē, nógúnúke**
2. Íjọ 'bá íjọ ụnīlépi rī 'bā lā kí á'dígó 'dī níníru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázīrī 'dī 'bā āzị kī á'dígó 'dī drī gá.
  - a) Ú'dú ālu ...?? idé ā'du?
  - b) Mụ lūcēré ụ'dujó íngō sī?
  - c) Ísú anzị kí ā'du idé?
  - d) Ā'du tị kí ĩ'di nī?
  - e) Gī tị ā'du idélé?
1. Ílā á'dígó 'dī'i. Íjọ 'bá íjọ ụnīlépi 'di kí 'bā ũbī kí á'dígó 'dī vú angájó búkū ĩ'ba drī agá kí dī nukūtā 'da kí lū sī.
2. 'Bá íjọ ụnīlépi 'dī 'bā lā kí á'dígô rere. Ílā á'dígô ĩ'dí.

Sīṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlépi ri kí nukūtā ú'dírī sīṅá sī: **I L**
2. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlépi 'di kí 'bā sī kí íjọ 'di kí: **lōrō, lū laru, lú**
3. Ílā nukūtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sī 'bā sī kí kí: **Ámáku li mákū.**
4. Íjọ 'bá íjọ ụnīlépi 'dī 'bā sī kí āko ĩ'bā kí icó sīlé rá la kí.

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ǎzǐla mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bǎ lǎ kí kî.

1. Lọndrẹ́ kí lùcẹ́rẹ́ na.
2. Ámáku cẹ́ úzáná trũ.
3. Anzi kí cẹ́ írǎ trũ sǐ lọndrẹ́ 'bejọ.

Wókō ímbátáná drĭ

1. Mí ímbá íjọ drĭ ǎmbógó rĩ
jere, ásé, ĩrẹgẹ
2. Mí ẹ'bĩ íjọ drĭ kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
Lọndrẹ́, núgúnúke, úzáná
3. Mí imbá íjọ sǐlé sǎndúkũ agá 'di kî.
4. Ílǎ íjọ núkũtǎ ú'dí 'dĩ sǐ adrujọ kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízi 'bá íjọ ỹnĩlépi 'di kî 'bǎ
ũlũ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sǐ
ru ajíjọ ǎlu 'di kî.

E: ve, ce, uce, ise, mbe, a'de

**É: 'é, lé, cécé, nzénzénjá, úlégónjá,
néménémé, túré**

**Ē: ǔpě, ǔfě, fě, pě, mēmē'dě, ǔtě,
pěrẹgó**

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ nukūtā ú'dí ri kí trũ 'di kí **cé, u'béjọ**, mí ù'bā ã'di/kí íjọ 'di kí abe. **uzáná, lūcērē, jere**
2. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi rī 'bā lā kí á'dígó 'dĩ níníru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázīrī 'dĩ 'bā āzị kí á'dígó 'dĩ drī gá.
  - a) Ā'di ịsụ lōndrē nĩ?
  - b) Ịsụ ã'di íngāá?
  - c) 'Dụ ā'du?
  - d) Lōndrē cē íngāá?
  - e) 'Dụ kí ã'di íngoní ru?
1. Ílā á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā ūbī kí á'dígó 'dĩ vú angájọ búkụ ã'ba drī agá kí dĩ nukūtā 'da kí lū sī.
2. 'Bá íjọ ụnīlẹpi 'dĩ 'bā lā kí á'dígô rere. Ílā á'dígô ã'dí.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi ri kí nukūtā ú'dírī sĩṅá sĩ: **e E, é É, ě Ě**
2. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā sĩ kí íjọ 'di kí: **De'bo, dērē, kére**
3. Ílā nukūtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bā sĩ kí kí: **lě, lé**
4. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'dĩ 'bā sĩ kí āko ã'bā kí icó sĩlé rá la kí.

21

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ǎzıla mí a'í 'bá íjọ ỳnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Gẹrĩgá gbẹ lọndrẹ ásé agá sĩ cé.
2. Rǎrá la kǎbĩlõ adro jere agá.
3. Áségá 'du ĩrẹgẽ jó gá.
4. Anzị kí mụ írã trũ lọndrẹ u'béjọ.

Wókõ ímbátáná drĩ

1. Mí ímbá íjọ drĩ ǎmbógó rĩ
jábã
2. Mí ỳ'bĩ íjọ drĩ kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
jere, ásé, lọndrẹ
3. Mí imbá íjọ sĩlé sǎndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkũtǎ ú'dí 'dĩ sĩ adrujọ kí agá ĩndĩ 'di kî. Ízị 'bá íjọ ỳnĩlépi 'di kî 'bã ỳlũ kí míní íjọ imbálé umvenjá la kí sĩ ru ajíjọ ǎlu 'di kî.
ujé, ájẹ, jūrũ, ají, ǎja, ỳjógó, aja, jábã

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ nukūtā ú'dí ri kí trū 'di kí **drīkā, káyī, agâlé**, mí ũ'bā ī'di/kí íjọ 'di kí abe. **jábā, īrēgē, lōndrē**
2. Íjọ 'bá íjọ ũnīlēpi rī 'bā lā kí á'dígó 'dī níníru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázīrī 'dī 'bā āzị kī á'dígó 'dī drī gá.
  - a) Āko lōndrē kí asé úzánā trū rī ā'du?
  - b) Íjọ gōlō 'bā kí īrēgē 'bejọ rī ā'du?
  - c) Ā'di 'be lōndrē ágó rī drīkā gá káyī nī?
  - d) Gērīgá ụ'dụ lūcērē kí ā'du agá?
1. Ílā á'dígó 'dī'i. Íjọ 'bá íjọ ũnīlēpi 'di kí 'bā ũbī kí á'dígó 'dī vú angájó búkū ī'ba drī agá kí dī nukūtā 'da kí lū sī.
2. 'Bá íjọ ũnīlēpi 'dī 'bā lā kí á'dígô rere. Ílā á'dígô ī'dí.

Sīŋá

1. Mí imbá 'bá íjọ ũnīlēpi ri kí nukūtā ú'dírī sīŋá sī: **j J**
2. Mí imbá 'bá íjọ ũnīlēpi 'di kí 'bā sī kí íjọ 'di kí: **jōku, jábā, Ja'bo**
3. Ílā nukūtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sī 'bā sī kí kí: **jo, ja**
4. Íjọ 'bá íjọ ũnīlēpi 'dī 'bā sī kí āko ī'bā kí icó sīlé rá la kí.

22

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnṣlẹpi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Ámáku 'du lònṣrẹ drĩkã mákũ najó
'bo.
2. Gẹrĩgá cẹ jábã trũ jere agâlẹ.
3. Ûjígá gbẹ lònṣrẹ lònṣrẹ ãlu rĩ káyĩ.
4. Anzì asé kí ã'di lícó gá.

Wókõ ímbátáná drí

1. Mí ímbá íjọ drí ãmbógó sãndúkũ námbã
ãlu ãzila námbã ãrĩ gá 'di kî.
2. Mí ímbá núkũtã sãndúkũ agá sã ..... jó
'dĩ la ru ícì núkũtã ãzì 'dĩ abe íngoní
ru yãrĩ.
3. Ílã 'bá íjọ ùnṣlẹpi 'dĩ 'baní ícétáná 'di
kî.
  - a) Ì'di íná na sã zojó.
  - b) Ìbã ãyí sã drí ùjĩjọ.
  - c) Sũ bõngó sã mujó s gá.
1. Íjọ 'bá íjọ ùnṣlẹpi 'dĩ 'bã fẽ kí míní
ícétáná cécé ícétáná míní fẽlẹ 'di kî áni.

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ nukūtā ú'dí ri kí trū 'di kí **adrojó, 'dujọ** mí ũ'bā ī'di/kí íjọ 'di kí abe. **drīkā, káyī, jábā**
2. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi rī 'bā lā kí á'dígó 'dī níníru.
3. Ízị zítáná i'dójọ sụ kpere ázīrī 'dī 'bā āzị kī á'dígó 'dī drī gá.
  - a) 'Bá kí á'dígó gá 'dāá sị?
  - b) Áségá adro Ámáku úzáná trū ā'du sī?
  - c) Gērīgá ndre lōndrẹ le ā'du idé?
  - d) Írā ri lōndrẹ 'bā úkō íngō gá?
  - e) Ā'di idé ru lōndrẹ 'bā āvū be nī?
1. Ílā á'dígó 'dī'i. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā ũbī kí á'dígó 'dī vú angájọ búkū ī'ba drī agá kí dī nukūtā 'da kí lū sī.
2. 'Bá íjọ ụnīlẹpi 'dī 'bā lā kí á'dígô rere. Ílā á'dígô īdī.

Sīṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā sī kí íjọ 'di kī: **laru, lú, lē, lé**
2. Ílā nukūtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sī 'bā sī kí kī: **jōku, mí, ī'di, J, E, N**
3. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'dī 'bā sī kí āko ī'bā kí icó sīlé rá la kī.

23

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Ámáku tō kùlũ jábã gá.
2. Lọndrẹ kí lùcẹrẹ nũ.
3. Gẹrĩgá cẹ úzáńá trũ sĩ lọndrẹ
adrojọ.
4. Anzị kí ãrẹgẹ 'dujọ rĩ sĩ ndre kí
núgúnúke.

Wókō ímbátánjá drị

1. Mí imbá íjọ ú'dírĩ.

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ núkũtã ú'dí ri kí trũ 'di kí **gbélé, 'banî** mí ù'bã ã'di/kí íjọ 'di kí abe. **agâlé, adrojó, jábã**
2. Íjọ 'bá íjọ ỳnĩlépi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níńíru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bã ǎzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Á'dígó gá 'dǎá Áségá ri ǎ'du idélé?
  - b) 'Bá lônдрё adro pi ri k' sí?
  - c) ǎ'di gbẹ lônдрё drĩkã gá káyĩ nĩ?
  - d) Ỗjígá 'be kí núgúnúke 'baní ǎ'du?
  - e) Ámáku tō kí írã jábã gá ǎ'di be?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnĩlépi 'di kí 'bã ùbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ ã'ba drĩ agá kí dĩ núkũtã 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílã á'dígô ã'dí.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnĩlépi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kî: **jábã, lũ, rá**
2. Ílã núkũtã 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kî: **De'bo ja lōrō**
3. Íjọ 'bá íjọ ỳnĩlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ǎko ã'ba kí icó sĩlé rá la kî.

24

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Ûjígá la mọ lònдрě gbelé.
2. Ámáku 'dọ ãgã 'belé rãrá 'banî.
3. Áségá kí mũcé adro jere agâ sî.

Wókõ ímbátánjá drî

1. Mí ímbá íjọ drî ãmbógó rî:
ãgọbị, gbọlọ, gọlọ
2. Mí ụ'bĩ íjọ drî kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
ásé, ãrěgě, jábã
3. Mí imbá íjọ sîlé sãndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkũtã ú'dí 'dĩ sî adrujó kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízi 'bá íjọ ùnĩlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sî
ru ajíjọ ãlu 'di kî.

Ọ: jọ, lọgọ, wọngọ, jọrọ

Ọ: gọ'dọ, gọlị, gbọlọ

Ọ: rọnĩ, lẹbọdrĩ

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ nukūtā ú'dí ri kí trū 'di kí **cěré, umve, mí, 'be** ũ'bā ĩ'di/kí íjọ 'di kí abe. **Gbólọ, āgọbị, gọlọ**
2. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi rī 'bā lā kí á'dígó 'dĩ níníru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázīrī 'dĩ 'bā āzị kī á'dígó 'dĩ drī gá.
  - a) Ā'di mụ kí gọlọ kí adro trū ásé agālé nĩ?
  - b) Áségá 'be cěré ā'du sī?
  - c) Ámáku tō írā kí íngāá?
  - d) Āgọbị na rī idé kí gọlọ drāápi rī sī ā'du?
1. Ílā á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā ũbī kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkụ ĩ'ba drī agá kí dī nukūtā 'da kí lū sī.
2. 'Bá íjọ ụnīlẹpi 'dĩ 'bā lā kí á'dígô rere. Ílā á'dígô ĩdĩ.

Sīŋá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi ri kí nukūtā ú'dírī sīŋá sī: **ọ Ọ, ọ Ọ, ọ Ọ**
2. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā sī kí íjọ 'di kī: **dọdọ, gọlọ**
3. Ílā nukūtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sī 'bā sī kí kī: **ūnū, laru**
4. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'dĩ 'bā sī kí āko ĩ'bā kí icó sīlé rá la kī.

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzíla mí a'í 'bá íjọ
 ỳnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. ãgọbị kí cẹrẹ 'be.
2. Ámáku la Áségá kí umve gọlọ
 adrojó.
3. Ụjígá laru gbólọ gá.

Wókō ímbátáná drî

1. Mí ímbá íjọ drî ãmbógó rĩ.
drākĩ
2. Mí ỳ'bĩ íjọ drî kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
ãgọbị, gbólọ, gọlọ
3. Mí imbá íjọ sĩlé sãndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkũtã ú'dí 'dĩ sĩ adrojó kí agá
 ãndĩ 'di kî. Ízị 'bá íjọ ỳnĩlépi 'di kî 'bã
 ùlũ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sĩ
 ru ajíjọ ãlu 'di kî.
**ãdrákĩ, drã, drākĩ, ãdríjá, ídri, ãdríká,
 ùdrōkũdrō, ãdróná, drõnó**

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi rĩ 'bā lā kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zịtáná i'dójó sụ kpere ázịrĩ 'dĩ 'bā āzị kị á'dígó 'dĩ drị gá.
  - a) ã'di adro kí gōlō nĩ?
  - b) Ūkú uzá kí ã'du sĩ?
  - c) Āgọbị 'dā lū kí Áségá ní gōlō íngoní ru?
  - d) ã'du idé ūkú ālu rĩ nĩ?
  - e) Ú'dụ gōlō íngāá?
  - f) Anzị 'dụ kí ã'du 'belé áségá?
1. Ílā á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi 'di kí 'bā ūbī kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkụ ĩ'ba drị agá kí dĩ núkūtā 'da kí lū sī.
2. 'Bá íjọ ụnịlépi 'dĩ 'bā lā kí á'dígô rere. Ílā á'dígô ịdị.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnịlépi ri kí núkūtā ú'dírĩ sĩṅá sĩ: **dr Dr**
2. Mí imbá 'bá íjọ ụnịlépi 'di kí 'bā sĩ kí íjọ 'di kị: **drā, ūdrí**
3. Ílā núkūtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bā sĩ kí kị: **drĩ, drō**
4. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi 'dĩ 'bā sĩ kí āko ĩ'bā kí icó sĩlé rá la kị.

26

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí āzila mí a'í 'bá íjọ
ũnīlépi 'dī 'bā lā kí kī.

1. Ūkú kí gōlō na.
2. Drākī nū rá.
3. Gēřǵá tō írā jábā gá.

Wókō ímbátáná drī

1. Mí ímbá íjọ drī āmbógó rī.
tṭṭwá, úrújú, ūkūkū
2. Mí ũ'bī íjọ drī kí íjọ nīlé rá ri kí abe.
āgōbī, drākī, gbóló
3. Mí imbá íjọ sīlé sāndúkū agá 'di kī.
4. Ílā íjọ núkūtā ú'dí 'dī sī adrujọ kí agá
ĩndī 'di kī. Ízi 'bá íjọ ũnīlépi 'di kī 'bā
ũlū kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sī
ru ajíjọ ālu 'di kī.

U: **ucṭ, agṭ, ákṭ, āmṭ, 'dṭ, dru**

Ū: **ā'ú, údrúgó, úgó, agú**

Ū: **ūrī, ūgū, ngū, ĩmvū, vū**

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ nukūtā ú'dí ri kí trū 'di kí **cějó, ǐzá, Adrorú** mí ũ'bā ǐ'di/kí íjọ 'di kí abe. **umve, úrújú, ũkūkū**
2. Íjọ 'bá íjọ ǔnǐlépi rǐ 'bā lǎ kí á'dígó 'dǐ níníru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázǐrǐ 'dǐ 'bā ǎzí kǐ á'dígó 'dǐ drǐ gá.
  - a) 'Bá ũkí kí umvelépi sǐ úrújú 'dujọ rǐ ǎ'di 'i?
  - b) Ũkú kí umvejó rǐ sǐ, ịsụ Gěrǐgá la ǎ'du idé?
  - c) Gěrǐgá dro núnúnúke kí íngoní ru?
  - d) Ǽgọbị 'dǐ 'be kí cějé ǎ'du sǐ?
  - e) Áségá umvejó tụtụwá sǐ 'bo rǐ sǐ cěj íngǎá?
1. Ílǎ á'dígó 'dǐ'i. Íjọ 'bá íjọ ǔnǐlépi 'di kí 'bā ũbǐ kí á'dígó 'dǐ vú angájó búkū ǐ'ba drǐ agá kí dǐ nukūtā 'da kí lū sǐ.
2. 'Bá íjọ ǔnǐlépi 'dǐ 'bā lǎ kí á'dígô rere. Ílǎ á'dígô ǐdǐ.

Sǐŋá

1. Mí imbá 'bá íjọ ǔnǐlépi ri kí nukūtā ú'dírǐ sǐŋá sǐ: **ụ Ụ, ú Ụ, ũ Ụ**
2. Mí imbá 'bá íjọ ǔnǐlépi 'di kí 'bā sǐ kí íjọ 'di kǐ: Ílǎ nukūtā 'di kí ú'dúkọ ụrugá sǐ 'bā sǐ kí kǐ: **nú, nú**

3. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ãko ì'bã
kí icó sīlé rá la kî. **núkũtã cúwãḡá ru**
'dĩ'i. Rũbẹ na kùlũ rá, laru ãrẹgẹ gá.

27

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí āzila mí a'í 'bá íjọ
ũnīlépi 'dĩ 'bā lā kí kî.

1. Adrorú la úrújú 'du.
2. Gērīgá la mu ũkūkū ĩzá trū lícọ
gá.
3. Áségá gĩ tųtųwá trū cējó.

Wókō ímbátánjá drĭ

1. Mí ímbá íjọ drĭ āmbógó rĩ.
bābá
2. Mí ũ'bĩ íjọ drĭ kí íjọ nīlé rá ri kí abe.
tųtųwá, úrújú, ũkūkū
3. Mí imbá íjọ sīlé sāndúkū agá 'di kî.
4. Ílā íjọ núkūtā ú'dí 'dĩ sī adrujọ kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízị 'bá íjọ ũnīlépi 'di kî 'bā
ũlū kí míní íjọ imbálé umvenjá la kí sī
ru ajíjọ ālu 'di kî:
**ĭbā, ĭbáká, ũbálígó, ubaraji, bábálí,
bōngó, bēréngé, rōbí**

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ nukūtā ú'dí ri kí trū 'di kí **pángā, drī** mí ũ'bā ī'di/kí íjọ 'di kí abe. **tutuwá, ĩzá, bābá**
2. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi rī 'bā lā kí á'dígó 'dī níníru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázīrī 'dī 'bā āzị kī á'dígó 'dī drī gá.
  - a) Ā'di ndre Adrorú ní cẹ ag' ĩyí gá nī?
  - b) Āgọbị tábā selẹpi drākī sī rī kí sị?
  - c) Āgọbị umve kí ũkú lícọgâlẹ ā'du sī?
  - d) Ūkú ālu rī la ú'dú koagá íngāá?
  - e) Are ásé agá ā'du?
1. Ílā á'dígó 'dī'i. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā ũbī kí á'dígó 'dī vú angájó búkụ ī'ba drī agá kí dī nukūtā 'da kí lū sī.
2. 'Bá íjọ ụnīlẹpi 'dī 'bā lā kí á'dígô rere. Ílā á'dígô ĩdī.

Sīṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi ri kí nukūtā ú'dírī sīṅá sī: b B
2. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā sī kí íjọ 'di kí: **Bābá se tábā biri**
3. Ílā nukūtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sī 'bā sī kí kí: **'bá, bá**
4. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'dī 'bā sī kí āko ī'bā kí icó sīlẹ rá la kī.

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí āzila mí a'í 'bá íjọ
ũnīlẹpi 'dī 'bā lā kí kī.

1. Bābá la tábā se drākī sī.
2. Adrorú ule ūkú kí drī pángā sī.
3. Ámáku are gōlọ kí ru na.

Wókō ímbátáná drī

1. Mí ímbá íjọ drī āmbógó rī.
cōgō
2. Mí ẹ'bī íjọ drī kí íjọ nīlé rá ri kí abe.
tutuwá, úrújú, bābá
3. Mí imbá íjọ sīlé sāndúkū agá 'di kī.
4. Ílā íjọ núkūtā ú'dí 'dī sī adrujọ kí agá
īndī 'di kī. Ízì 'bá íjọ ũnīlẹpi 'di kī 'bā
ūlū kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sī
ru ajíjọ ālu 'di kī:
cú'dí, cōrókō, aco, círí, cécé, cākā,
cōcójá, kócō? káci

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zịtáná i'dójó sụ kpere ázịrĩ 'dĩ 'bã
āzị kị á'dígó 'dĩ drị gá.
  - a) Ā'di 'be cẹrẹ nĩ?
  - b) 'Be íngǎá?
  - c) 'Be cẹrẹ ā'du íjọ sĩ?
  - d) Āgọbị idé kí ā'du?
  - e) Ádígó 'dĩ gá 'dā āgọbị sí?
1. Ílā á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi 'di kí
'bã ūbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ
ĩ'ba drị agá kí dĩ núkũtā 'da kí lū sĩ.
2. 'Bá íjọ ụnịlépi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere.
Ílā á'dígô ĩdĩ.

Sĩḡá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnịlépi ri kí núkũtā
ú'dírĩ sĩḡá sĩ: **c C**
2. Mí imbá 'bá íjọ ụnịlépi 'di kí 'bã sĩ kí
íjọ 'di kị: **cākā, cí**
3. Ílā núkũtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ
kí kị: **cā cúlú**
4. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi 'dĩ 'bã sĩ kí āko ĩ'bã
kí icó sīlé rá la kị.

29

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũn̄l̄épi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Bãbá ndre cõgõ ku.
2. Ẹzarúkọ 'bã pángã rá cõtì cẹ lícọ
gá.
3. Gõlõ kí ru na úrújú agá.

Wókõ ímbátáná drî

1. Mí imbá íjọ ú'dírĩ.

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ núkũtã ú'dí ri kí trũ 'di kí **ãcẹ, drí** mí ù'bã ã'di/kí íjọ 'di kí abe. **cõgõ, ãzá, pángã**
2. Íjọ 'bá íjọ ỳnĩlépi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bã ãzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Bãbá mụ tábã se trũ íngãá?
  - b) Adrorú umve ùkú kí íngoní ru?
  - c) Adrorú 'be ỳlúlú ã'du sĩ?
  - d) ã'di 'dụ kí pángã trũ cějó nĩ?
  - e) Lícógâlé įsú ã'di drĩ gõlõ drĩ gá ã'du?
  - f) Mí bãbá lë cõgõ sĩ ã'du idélé?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnĩlépi 'di kí 'bã ùbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ ã'ba drĩ agá kí dĩ núkũtã 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílã á'dígô ã'dí.

Sĩŋá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnĩlépi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kî: **Bãbá drã jõ ku, cãkã cí.**
2. Ílã núkũtã 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kî: **B, Û, Dr, Ó**
3. Íjọ 'bá íjọ ỳnĩlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ãko ã'bã kí icó sĩlë rá la kî.

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Bãbá gõ tábã gá.
2. Adrorú kí ru adro ũlúlú trũ.
3. Ûjígá ãcẹ cõgõ trũ.

Wókõ ímbátáná drî

1. Mí ímbá íjọ drî ãmbógó rĩ.
inĩ, líkína, ãnĩ
2. Mí ụ'bĩ íjọ drî kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
bãbá, cõgõ, úrújú
3. Mí imbá íjọ sīlé sãndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkütã ú'dí 'dĩ sī adrujó kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízi 'bá íjọ ũnĩlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sī
ru ajíjó ãlu 'di kî:

I: kpĩ, anzi, ndrĩ, sị, tị, ụsị, zị

Í: ụcĩ, tẹbĩ, ínĩ, tị, ízígó, őrí'bá, ãndĩ

Ï: ãcĩ, ndrĩndrĩ, sẹrĩ, őrĩ, ãnzĩ

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ́ nùkùtã ú'dí ri kí trũ 'di kí zị, 'dṑó, a'í mí ù'bã ã'di/kí íjọ́ 'di kí abe. ìnjì, líkìna, ãnjì
2. Íjọ́ 'bá íjọ́ ùnjìlépi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níńíru.
3. Ízì zítáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bã ãzì kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) ã'di mụ kí líkìna gá nĩ?
  - b) ã'du idé ru líkìna gâlé nĩ?
  - c) Íjọ́ bābā ní cėjó pángā trũ rĩ ã'du?
  - d) Bābā mụ ãnjì ìsùlé íngāá?
  - e) Mí ùrã bābā umve anzì kí ã'du gá?
  - f) Ídrĩ tá ãnjì 'dã ìsù mi 'ì, mi tá ã'du idé?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'ì. Íjọ́ 'bá íjọ́ ùnjìlépi 'di kí 'bã ùbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkù ã'ba drĩ agá kí dĩ nùkùtã 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ́ ùnjìlépi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílã á'dígô ãdĩ.

Sĩngá

1. Mí imbá 'bá íjọ́ ùnjìlépi ri kí nùkùtã ú'dírĩ sĩngá sĩ: ì Ì, í Í, ã Ĩ
2. Mí imbá 'bá íjọ́ ùnjìlépi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ́ 'di kî: k'í'dí ãnzìgã dĩrì
3. Ílã nùkùtã 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kî: nĩ 'dì

4. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ãko ì'bã
kí ícọ sǐlé rá la kî.

31

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ǎzǐla mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bǎ lǎ kí kî.

1. Ūkú kí líkína 'dị.
2. Bǎbá zị, “Ǽko íná drĩ gá 'dĩ
ǎ'du?”
3. Adrorú 'be ũlúlú círicírí ĩnĩ ìnì la sĩ.
4. Áségá jọ bǎbá 'bǎ se tábǎ ku.

Wókō ímbátánjá drĩ

1. Mí ímbá íjọ drĩ ǎmbógó rĩ.
ndrǎndrǎ
2. Mí ũ'bĩ íjọ drĩ kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
ìnì, líkína, ĩnĩ
3. Mí imbá íjọ sĩlé sǎndúkũ agá 'di kî.
4. Ílǎ íjọ núkũtǎ ú'dí 'dĩ sĩ adrujọ kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízì 'bá íjọ ũnĩlépi 'di kî 'bǎ
ũlũ kí míní íjọ imbálé umvenjá la kí sĩ
ru ajíjọ ǎlu 'di kî:
**ǎndrúkũ, andre, ũndrĩ, ũndrǎ, ndre, ndrõ,
andreko**

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ nukūtā ú'dí ri kí trū 'di kí
āzī mí ũ'bā ɪ'di/kí íjọ 'di kí abe. **zị,**
ndrāndrā, líkína
2. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi rī 'bā lā kí á'dígó 'dī
níníru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázīrī 'dī 'bā
āzī kī á'dígó 'dī drī gá.
  - a) Ā'di mụ kí ɪ'bị gá nī?
  - b) Anzị cẹ kí ụlúlú trū ā'du sī?
  - c) Ārí āfū anzị 'ba rụ íngoní íngoní ru?
  - d) Īnī kí sị?
  - e) Mị ũrā anzị 'be kí ɪ'bị ku la ā'du sī?
1. Ílā á'dígó 'dī'i. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí
'bā ũbī kí á'dígó 'dī vú angájó búkụ
ɪ'ba drī agá kí dī nukūtā 'da kí lū sī.
2. 'Bá íjọ ụnīlẹpi 'dī 'bā lā kí á'dígô rere.
Ílā á'dígô ɪ'dí.

Sīṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi ri kí nukūtā
ú'dírī sīṅá sī: **ndr Ndr**
2. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā sī kí
íjọ 'di kī: **ndrū, āndrū ɪndrị, ándrú**
3. Ílā nukūtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sī 'bā sī
kí kī: **ndrī, líkína**
4. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'dī 'bā sī kí āko ɪ'bā
kí icó sīlé rá la kī.

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. ãgọbị ãzì ọ'dí kí lònдрẽ kí pángã sĩ.
2. Ndrãndrã ọlì ãma ãrì trũ.
3. ãma mọ gọlõ kí ọ'dílé.

Wókõ ímbátáná drî

1. Mí ímbá íjọ núkütã -**ṅá** 'dĩ la ru icí
núkütã ãzì 'di kí ave íngóni ru
2. Mí imbá íjọ sīlé sãndúkũ agá 'di kî.
  - a). Anzì kí unction unction gá.
  - b). ãma mọ á'dígó zãṅá gá.
  - c). Ámáku kí jó sṅá gá Áségá be.
  - d). Ímbápi kí íná naná gá.

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ núkūtā ú'dí ri kí trū 'di kí mvu, adroṅá, naṅá mí ũ'bā ĩ'di/kí íjọ 'di kí abe. zị, ndrāndrā, ĩnĩ
2. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi rĩ 'bā lā kí á'dígó 'dĩ níníru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bā āzị kī á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Āko Ámáku ní nalé rĩ kí ā'du?
  - b) 'Bá ndrāndrā ụlílẹ ārĩ trū ri kí ā'di kĩ?
  - c) Ịzarúkú cẹ kí ụlúlú trū ā'du sĩ?
  - d) 'Bá 'dĩ ịsú kí ĩnĩ íngǎá?
  - e) Ámaáku ní gōó gá lícọ gá ịsú gērĩ gá 'dǎá ā'du?
  - f) Ā'du idé ru ká'bó ālu rĩ be nĩ?
1. Ílā á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā ũbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ ĩ'ba drĩ agá kí dī núkūtā 'da kí lū sĩ.
2. 'Bá íjọ ụnīlẹpi 'dĩ 'bā lā kí á'dígô rere. Ílā á'dígô ĩdĩ.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā sĩ kí íjọ 'di kī: **Nĩ āndrú ku.**
2. Ílā núkūtā 'di kí ụ'dúkọ ụrụgá sĩ 'bā sĩ kí kī: **Ānzīgā ndrụ ĩndrĩ kĩ'dĩ.**
3. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'dĩ 'bā sĩ kí āko ĩ'bā kí icó sīlé rá la kī.

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí āzila mí a'í 'bá íjọ
 ũnīlépi 'dĩ 'bā lā kí kî.

1. Ámáku a'dé ānú naná drĩ gá.
2. Bābá 'dị ká'bó ājú 'dā sī.
3. Ūjígá lē ru gōlō adroná sī.
4. Lōndrē mvu jere agá.

Wókō ímbátáná drî

1. Mí ímbá íjọ drĩ āmbógó rĩ.
yéré
2. Mí ũ'bĩ íjọ drĩ kí íjọ nīlé rá ri kí abe.
īnī, ndrāndrā, ínī
3. Mí imbá íjọ sīlé sāndúkū agá 'di kî.
4. Ílā íjọ núkūtā ú'dí 'dĩ sī adrujọ kí agá
 īndĩ 'di kî. Ízị 'bá íjọ ũnīlépi 'di kî 'bā
 ũlū kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sī
 ru ajíjọ ālu 'di kî:
ūyóró, yúkú, ũyúká, āyūkā, āyánī, áya,
aya, yẹgụ, úyé, yā

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ nukūtā ú'dí ri kí trũ 'di kí **vú, r lé** mí ũ'bā ĩ'di/kí íjọ 'di kí abe. **mvu, yéré, naná**
2. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi rī 'bā lā kí á'dígó 'dĩ níńíru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázīrī 'dĩ 'bā āzị kī á'dígó 'dĩ drī gá.
  - a) Á'dígó 'dĩ gá 'dā Áségá idé ā'du?
  - b) Ídrī tá adru Áségá 'i mi tá āgọbị 'dā 'baní ā'du idé?
  - c) Ā'di mụ Adrorú r lé nī?
  - d) Yéré 'dīlé rī a'dé íngāá?
1. Ílā á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā ũbī kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkụ ĩ'ba drī agá kí dī nukūtā 'da kí lū sī.
2. 'Bá íjọ ụnīlẹpi 'dĩ 'bā lā kí á'dígô rere. Ílā á'dígô ĩ'dí.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi ri kí nukūtā ú'dírī sĩṅá sĩ: **y Y**
2. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā sĩ kí íjọ 'di kí: **Yúkú ndre yéré.**
3. Ílā nukūtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bā sĩ kí kí: **yā yogo**
4. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'dĩ 'bā sĩ kí āko ĩ'bā kí icó sĩlé rá la kí.

34

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Áségá la cẹ yéré vú gãsĩ.
2. Gẹrĩ 'dị ká'bó acíjọ rĩ.
3. Adrorú la mu bãbá r lé.

Wókõ ímbátánjá drî

1. Mí ímbá íjọ drî ãmbógó rĩ.
nânã, sãánĩ, gaá
2. Mí ụ'bĩ íjọ drî kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
ndrãndrã, yéré, líkína
3. Mí imbá íjọ sīlé sãndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkütã ú'dí 'dĩ sī adrujó kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízi 'bá íjọ ỹnĩlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sī
ru ajíjọ ãlu 'di kî.

Â: sãnĩ, sã, nãnã, m̃ni, 'bãzí

Ãá: sãá, 'dãá, 'bãá, cãá, mbãá

Aá: paá, traá, zaá, laá, saá

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣlẹpi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bã ǎzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Mí ỳrǎ anzị mụ kí yéré kí adroná gá íngǎá?
  - b) Ǽgọbị 'da kí 'bá íngoní la kî?
  - c) Gẹrĩ ndrǎndrǎ agá rĩ gǎsĩ ǎ'du kí acị nĩ?
  - d) Ǽgọbị ụ'dí kí ká'bó kí sị?
  - e) 'Bá 'dǎ a'dí kí ĩzá kí ǎ'du be?
1. Ílǎ á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣlẹpi 'di kí 'bã ỳbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkụ ĩ'ba drị agá kí dĩ núkũtǎ 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnṣlẹpi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílǎ á'dígô ỹdí.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnṣlẹpi ri kí núkũtǎ ú'dírĩ sĩṅá sĩ: **â, Ǽ, ǎá, Ǽá, aá Aá**
2. Mí imbá 'bá íjọ ỳnṣlẹpi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kî: **agǎ, kĩtǎ, naá, drǎá**
3. Ílǎ núkũtǎ 'di kí ụ'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kî: **Ndre gẹrĩ rá 'bo, mụ tâ dó ku.**
4. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣlẹpi 'dĩ 'bã sĩ kí ǎko ĩ'bã kí icó sĩlé rá la kî.

35

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũñlẹpi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Ízarúkọ na nânã sãánĩ ãlu.
2. Āndrũ ĩmi 'dâ ã'du sĩ?
3. Ídrĩ mọ rá ína íná ku.

Wókō ímbátánjá drî

1. Mí imbá íjọ ú'dírĩ.

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zịtáná i'dójó sụ kpere ázịrĩ 'dĩ 'bã ǎzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Íjọ Gẹrīgá ní mujó Áségá r lé rĩ ǎ'du?
  - b) ǎ'du idéru rĩ'ba ní gẹrĩ gá 'dǎá nĩ?
  - c) Kábó kí sị?
  - d) 'Bá sǎánĩ drị lile rĩ ǎ'di 'i?
  - e) Mí ũrǎ Gẹrīgá kí Áségá be 'bá íngoní la kî?
1. Ílǎ á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi 'di kí 'bã ũbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkụ rĩ'ba drị agá kí dĩ núkũtǎ 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ụnịlépi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílǎ á'dígô rĩdĩ.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnịlépi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kî: **Cẹ yogoyogo drǎá yǎ.**
2. Ílǎ núkũtǎ 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kî: **Yúkú kí kītǎ gá .**
3. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ǎko rĩ'bã kí icó sĩlé rá la kî: **Ndr, Ī**

36

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí āzila mí a'í 'bá íjọ
ũnīlépi 'dĩ 'bā lā kí kī.

1. Adrorú lị ru drị pángā sī.
2. Áségá mụ 'dāá rá.

Wókō ímbátánjá drị

1. Mí ímbá íjọ drị āmbógó rī.
pálápālā
2. Mí ỳ'bī íjọ drị kí íjọ nīlé rá ri kí abe.
nānā, sāánī, gaá
3. Mí imbá íjọ sīlé sāndúkū agá 'di kī.
4. Ílā íjọ núkūtā ú'dí 'dĩ sī adrujọ kí agá
īndī 'di kī. Ízị 'bá íjọ ũnīlépi 'di kī 'bā
ūlū kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sī
ru ajíjọ ālu 'di kī:
**pá, pa, ipa, ũpa, apá, ápārākā, pírí,
pílípílí, petreke, úpípí**

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlẹpi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízì zítáná i'dójó sọ kpere ázìrĩ 'dĩ 'bã ǎzì kí á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Ẹjígá ịsú kí ǎnú ǎngũ íngō gá?
  - b) Ẹjọ́ Ámáku ní cẹrẹ 'bejó rĩ ǎ'du?
  - c) Á'di ndre 'bá kí yéré trũ cẹ agá nĩ?
  - d) Mí urre ú'dú 'dã sĩ 'bá jọ kí Ẹjígá 'baní ǎ'du íjọ?
  - e) Adrorú lẹ Ámáku 'ba r lé vúlẹ rĩ sĩ ǎ'du?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlẹpi 'di kí 'bã ụbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkụ ĩ'ba drị agá kí dĩ núkũtã 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnìlẹpi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílã á'dígô ịdĩ.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnìlẹpi ri kí núkũtã ú'dírĩ sĩṅá sĩ: **p P**
2. Mí imbá 'bá íjọ ỳnìlẹpi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kí: **Ẹjígá 'índre, ụpé tu pá 'dã.**
3. Ílã núkũtã 'di kí ú'dúkọ ụrugá sĩ 'bã sĩ kí kí: **piri, ịpě, pa**
4. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlẹpi 'dĩ 'bã sĩ kí ǎko ĩ'bã kí icó sĩlé rá la kí.

37

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Pálápālã nũ rá.
2. Ká'bó 'de gbúngũ agá.

Wókõ ímbátánjá drĭ

1. Mí ímbá íjọ drĭ ãmbógó rĩ.
ngótí
2. Mí ũ'bĩ íjọ drĭ kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
gaá, pálápālã, nânã
3. Mí imbá íjọ sĩlé sãndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkũtã ú'dí 'dĩ sĩ adrujó kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízì 'bá íjọ ũnĩlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sĩ
ru ajíjó ãlu 'di kî.
**ngúlú, úngó, inga, angá, ngótí, ngílí,
úngú, ãngãrã**

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ́ núkùtã ú'dí ri kí trũ 'di kí vũ, **kpékpé** mí ù'bã ã'di/kí íjọ́ 'di kí abe. **ngótí, pálásãlã, 'dãá**
2. Íjọ́ 'bá íjọ́ ùnìlèpi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níńíru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázîrĩ 'dĩ 'bã ãzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Adrorú 'bã pálásãlã drĩ gá ã'du?
  - b) Adrorú 'bã ngótí ã'di drĩ gá rĩ vú gá ã'du sĩ?
  - c) Mí ùrã ùcógó 'dã íngoní la?
  - d) Íjọ́ Adrorú ní lějọ́ la 'dí ùcógó kí rá rĩ ã'du?
  - e) Ídrĩ tá adru Adrorú 'bã ãndrẽ 'i, mi tá ã'du idé?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ́ 'bá íjọ́ ùnìlèpi 'di kí 'bã ùbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ ã'ba drĩ agá kí dĩ núkùtã 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ́ ùnìlèpi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílã á'dígô ã'dí.

Sĩḡá

1. Mí imbá 'bá íjọ́ ùnìlèpi ri kí núkùtã ú'dírĩ sĩḡá sĩ: **ng Ng**
2. Mí imbá 'bá íjọ́ ùnìlèpi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ́ 'di kî: **íngá, ngílí, úngó**
3. Ílã núkùtã 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kî: **ngótí, pángá**

4. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ãko ì'bã
kí ícọ sǐlé rá la kî.

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ǎzila mí a'í 'bá íjọ
ũn̄lẹpi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Adrorú 'be ũcógó ǎcí sĩ.
2. Áségá 'bã ngótí vũ gá.
3. Ámáku ụlị ãrẹgẽ kpékpé.

Wókō ímbátáná dr̄

1. Mí ímbá íjọ dr̄ ǎmbógó rĩ.
f̄oró
2. Mí ụ'bĩ íjọ dr̄ kí íjọ n̄lẹ rá ri kí abe.
pálápālã, ngótí, sǎánĩ
3. Mí imbá íjọ s̄lẹ s̄ndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkütã ú'dí 'dĩ s̄ adrujó kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízi 'bá íjọ ũn̄lẹpi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí s̄
ru ajíjó ǎlu 'di kî.
ufu, ǎfú, ũfu, f̄urúf̄urũ, ãfú, ǎfũ, áfu,
f̄oró, f̄u, ũfú

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázịrĩ 'dĩ 'bã ǎzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) ǎ'di mụ sụkúlũ gá nĩ?
  - b) Íjọ Sárã nĩ Paruku umvejọ rĩ ǎ'di?
  - c) Ụ'dú 'dã sĩ Paruku na ì'bi pâlé sị?
  - d) Ụdrógó ụ'dílé rá ri kí sị?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi 'di kí 'bã ụbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ ì'ba drị agá kí dĩ núkũtã 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ụnịlépi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílã á'dígô ãdĩ.

Sĩḡá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnịlépi ri kí núkũtã ú'dírĩ sĩḡá sĩ: **f F**
2. Mí imbá 'bá íjọ ụnịlépi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kî: **Fōró kí fūrũfūrũ ci yã?**
3. Ílã núkũtã 'di kí ụ'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kî: **fa, ífí, ãfã**
4. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ǎko ì'ba kí icó sĩlé rá la kî.

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí āzila mí a'í 'bá íjọ
ũnīlẹpi 'dī 'bā lā kí kī.

1. Paruku 'bā fōró ũ'bīlẹ.
2. Sārā ũ'bī údrógó.
3. Anzi kí mọ sūkúlū gá ife trū.

Wókō ímbátáná drī

1. Mí ímbá íjọ drī āmbógó rī.
'é
2. Mí ũ'bī íjọ drī kí íjọ nīlẹ rá ri kí abe.
ngótí, fōró, vū
3. Mí imbá íjọ sīlẹ sāndúkū agá 'di kī.
4. Ílā íjọ núkūtā ú'dí 'dī sī adrujọ kí agá
īndī 'di kī. Ízi 'bá íjọ ũnīlẹpi 'di kī 'bā
ūlū kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sī
ru ajíjọ ālu 'di kī:
'í, 'e, 'ā, 'u, 'a, 'á, 'i, 'ì

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépí rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázịrĩ 'dĩ 'bã ǎzí kî á'dígó 'dĩ drị gá.
  - a) ǎ'di kí mụ agá s gá nĩ?
  - b) Ụcógó idé ǎ'du 'bá 'da kí mụ mụlé s gá 'bo?
  - c) Sárã ụcĩ ngópĩ íngoní ru?
  - d) Áségá cẹ anzị 'ba r lé ǎ'du gá?
  - e) Ụrātáná m' drị gá rĩ íngoní ụcógô drị ájé cẹ jere agá ku?
  - f) 'Bá mî rụ nịlé 'dǎá cé ri kí sí?
  - g) Ụcógô dó ú'da u'á íngǎá ǎzíla ã'di ǎ'du na?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépí 'di kí 'bã ụbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkụ ã'ba drị agá kí dĩ núkũtã 'da kí lū sĩ.
2. 'Bá íjọ ụnịlépí 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílã á'dígô ã'dí.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnịlépí 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kî: **ụpé pa ǎ'ụ ífí**
2. Ílã núkũtã 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kî: **ĩpē úngó pịrị la 'bo?**
3. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépí 'dĩ 'bã sĩ kí ǎko ã'ba kí icó sĩlé rá la kî.

40

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũn̄l̄épi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Ámáku fě s iré rá.
2. Paruku 'bã 'é kí úsụ be 'dã.
3. Sárã dro ũcógó ãfã trũ.
4. Gõlõ la u'á ásé agá.

Wókõ ímbátánjá drî

1. Mí imbá íjọ s̄ilé s̄andúkũ agá 'di kî.
2. Mí ímbá núkũtã “i” 'dĩ la ru icí núkũtã
ãzí 'di kí abe íngoní ru:
'Bárĩ Paruku 'i yõ.
3. Ílã íjọ s̄andúkũ agá 'di kî:
Sárã la úna i'í
4. Íjọ 'bá íjọ ũn̄l̄épi 'dĩ 'bã ũlũ kí míní
núkũtã umvenjá la kí s̄i ru ajíjọ imbalé
'di kí abe rĩ kî:
'Bá pá tuúpi 'dã ã'di'?

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ́ núkũtã ú'dí ri kí trũ 'di kí **drî, vâ** mí ã'bã ã'di/kí íjọ́ 'di kí abe. **'é, fōró, s**
2. Íjọ́ 'bá íjọ́ ỳnĩlépi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bã ǎzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) 'É na rĩ kí ǎ'dĩ nĩ?
  - b) ǎ'di jọ íré vâ ǎmã ãzá kí rá nĩ?
  - c) Paruku nĩ Áségá dro ãcógóo ásé agá rĩ gá íngoní ru?
  - d) Paruku įsú ã'di 'bã ỳs íngǎá?
  - e) anzị cã kí ãcógô Paruku trũ ku ǎ'du íjọ́ sĩ?
  - f) ỳcógó 'dã drĩ adru mĩni, mi ã'di idé ǎ'du rú?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ́ 'bá íjọ́ ỳnĩlépi 'di kí 'bã ãbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ ã'ba drĩ agá kí dĩ núkũtã 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ́ ỳnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílã á'dígô ã'dí.

Sĩŋá

1. Mí imbá 'bá íjọ́ ỳnĩlépi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ́ 'di kî: **úpúpí, ngótí pa fúrúfúrũ**
2. Ílã núkũtã 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kî: **íngá, ngílí,**

3. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ãko ì'bã
kí ícọ sǐlé rá la kí.

41

Íjọ́ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ́ íjọ́ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ́
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Paruku ándrá lú nĩ.
2. Ībáká 'dã ãmã ngóṭi drî 'i.
3. Adrorú la vâ mụ sũkúlũ gá.

Wókõ ímbátánjá drî

1. Mí imbá íjọ́ ú'dírĩ.

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zịtáná i'dójó sụ kpere ázịrĩ 'dĩ 'bã ǎzí kî á'dígó 'dĩ drị gá.
  - a) Ụcógó ngótí Sárá drị gá rĩ adrolépi rĩ lě ǎ'du?
  - b) Paruku cẹ ụsụ gá íngǎá?
  - c) Paruku a'dé ǎ'du sĩ?
  - d) Ụcógó 'dǎ ǎ'di drị 'i?
  - e) ǎ'di fě ásé ní anzị kí ụlílé nĩ?
  - f) Ụcógó 'dǎ drị adru ĩmi drị 'i mi ǎ'du idé?
  - g) Mí őrǎ Ámáku lě ụcógó 'dǎ ku ǎ'du sĩ?
1. Ílǎ á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi 'di kí 'bã ụbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkụ ĩ'ba drị agá kí dĩ núkũtǎ 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ụnịlépi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílǎ á'dígô ĩdĩ.

Sĩŋá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnịlépi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kî: **pángá, ǎ'di lị vǎ ụsụ tǐbáká 'dĩ nĩ?**
2. Ílǎ núkũtǎ 'di kí ụ'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kî: **Ngótí fa ife**
3. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ǎko ĩ'bã kí icó sílé rá la kî.

42

Íjọ́ imbá 'bo ri kí amvijó

1. Ísĩ íjọ́ imbá 'bo ri kí ǎzĩla mí a'í
'bá íjọ́ ǔnĩlépi 'dĩ 'bǎ lǎ kí kî.
2. Adrorú 'dụ ijijá ǎcĩ trũ la.
3. Sárǎ kí fǔró na Paruku be.
4. Adrorú 'be ũcógó ife sĩ.

Wókõ ímbátánjá drĭ

1. Mí ímbá íjọ́ drĭ ǎmbógó rĩ.

ũzũkũ

2. Mí ǔ'bĩ íjọ́ drĭ kí íjọ́ nĩlé rá ri kí abe.
fǔró, 'é

3. Mí imbá íjọ́ sĩlé sǎndúkũ agá 'di kî.

4. Ílǎ íjọ́ núkũtǎ ú'dí 'dĩ sĩ adrujó kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízị 'bá íjọ́ ǔnĩlépi 'di kî 'bǎ
ũlũ kí míní íjọ́ imbalé umvenjá la kí sĩ
ru ajíjó ǎlu 'di kî:

**ĩzē, zo, azi, ǎzo, uzogó, ĩzōgó, ĩzónjá,
izonzi, ũzǎ**

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnḡlépi rĩ 'bã læ kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zịtáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bã ǎzí kí á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Sárã kí sũkúlũ gá ǎ'di trũ?
  - b) Fõró Paruku sĩ íná najó rĩ ãfã kí ǎ'du iré kí nĩ?
  - c) Áségá 'dị kí ỳzũkũ íngoní ru?
  - d) Mí ùrã, Áségã 'bá ǎ'du rú la?
  - e) Íjọ anzị kí lějọ ỳzũkũ ùgĩjọ rĩ ǎ'du?
  - f) Sárã na kí íná ỳzũkũ sĩ ǎ'du tú?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnḡlépi 'dĩ 'bã ỳ'bĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájọ búkũ ã'ba drĩ agá kí dĩ núkũtã 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnḡlépi 'dĩ 'bã læ kí á'dígô rere. Ílã á'dígô ã'dí.

Sĩḡá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnḡlépi ri kí núkũtã ú'dírĩ sĩḡá sĩ: z Z
2. Mí imbá 'bá íjọ ỳnḡlépi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kí: **Ízá ǎzũ ǎma drĩ 'dǎá cénĩ.**
3. Ílã núkũtã 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kí: **za, zã, zõ, zo, zu, ǎzí**
4. Íjọ 'bá íjọ ỳnḡlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ǎko ã'ba kí icó sĩlé rá la kí.

43

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Ûzũkũ la u'á íngãá?
2. Ẽna ájẹ úgú.
3. Ẽna ajẹ ã'du?
4. Paruku la kílongo kí ùgĩ.

Wókõ ímbátáná drî

1. Mí ímbá íjọ drî ãmbógó rĩ.
ũvú
2. Mí ù'bĩ íjọ drî kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
'é, ùzũkũ, fõró
3. Mí imbá íjọ sīlé sãndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkũtã ú'dí 'dĩ sī adrujọ kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízì 'bá íjọ ùnĩlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbálé umvenjá la kí sī
ru ajíjọ ãlu 'di kî:
vũngũ, vīrīngõ, voni, vīrīvīrī, ùvũ, ãvũ,
ávánjá, ãvánjá, ãvũ

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ nukūtā ú'dí ri kí trū 'di kí
ímbápi mí ũ'bā ĩ'di/kí íjọ 'di kí abe.
ũzũkũ, ũvú, 'é
2. Íjọ 'bá íjọ ũnīlẹpi rī 'bā lā kí á'dígó 'dĩ
níníru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázīrī 'dĩ 'bā
āzị kī á'dígó 'dĩ drī gá.
  - a) Ímbápi zị Ịzarúkụ kí sũkúlũ gâlẹ
íngoní?
  - b) Īdrī tá u'á Áségá be kīlāsī ālu rī
gá, ānāpá ásé agá mī tá lūlé rī kí
ā'du?
  - c) Ímbápi ịsú ũzũkũ ĩzá íngāá?
  - d) Fē kí ĩzá ā'di nī?
  - e) Ā'di gī kí ũzũkũ ĩbáká sī nī?
1. Ílā á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ũnīlẹpi 'di kí
'bā ũbī kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ
ĩ'ba drī agá kí dī nukūtā 'da kí lū sī.
2. 'Bá íjọ ũnīlẹpi 'dĩ 'bā lā kí á'dígô rere.
Ílā á'dígô ĩdĩ.

Sīḡá

1. Mí imbá 'bá íjọ ũnīlẹpi ri kí nukūtā
ú'dírī sīḡá sī: **v V**
2. Mí imbá 'bá íjọ ũnīlẹpi 'di kí 'bā sī kí
íjọ 'di kí: **ũvú, āvi**
3. Ílā nukūtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sī 'bā sī
kí kí: **Vā vātá**

4. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlẹpi 'dĩ 'bã sĩ kí ãko ì'bã
kí icó sīlẹ rá la kî.

44

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí āzila mí a'í 'bá íjọ
ũn̄lẹpi 'dĩ 'bā lā kí kî.

1. Ímbápi lū ānāpá kí rụ na.
2. Sārā 'bā ũzūkū 'bíkó ũvú agá.
3. Údrógó se fōró 'bú gá.

Wókō ímbátáná dr̄

1. Mí ímbá íjọ dr̄ āmbógó rĩ.
ūrútrétré
2. Mí ũ'bĩ íjọ dr̄ kí íjọ n̄lẹ rá ri kí abe.
ũzūkū, ũvú, dr̄
3. Mí imbá íjọ s̄lẹ s̄ndúkū agá 'di kî.
4. Ílā íjọ núkūtā ú'dí 'dĩ s̄ adrujọ kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízi 'bá íjọ ũn̄lẹpi 'di kî 'bā
ũlū kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí s̄
ru ajíjọ ālu 'di kî:
tré, trā trū, treke'de, trēmūtrēmū,
trētrē, trītrī, tríkī, ātrū

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázịrĩ 'dĩ 'bã
ãzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Ímbápi mụ kí sũkúlũ anzi kí trũ íngãá?
  - b) Iṣú kí 'bú gá ã'du?
  - c) Á'di mụ anzi abe nĩ?
  - d) Sárã nị íjọ ụzũkũ 'biko drĩ gá íngoní ru?
  - e) Anzi dro kí ūrútrétré 'bú agá rĩ ku ã'du sĩ?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi 'di kí 'bã ụbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ
ĩ'ba drị agá kí dĩ núkũtã 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ụnịlépi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere.
Ílã á'dígô ã'dí.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnịlépi ri kí núkũtã
ú'dírĩ sĩṅá sĩ: **tr Tr**
2. Mí imbá 'bá íjọ ụnịlépi 'di kí 'bã sĩ kí
íjọ 'di kî: **trãtrã, ūrútrétré**
3. Ílã núkũtã 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ
kí kî: **tru, trũ, vātá, ǔvú**
4. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ãko ĩ'bã
kí icó sĩlé rá la kî.

45

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Ūrútrétré mvu ãyí agá.
2. Paruku ru ūrútrétré údrógó ru.

Wókō ímbátáná drĭ

1. Mí ímbá íjọ drĭ ãmbógó rĩ.
ḡálí
2. Mí ũ'bĭ íjọ drĭ kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
ũvú, ūrútrétré, ũzũkũ
3. Mí imbá íjọ sĩlé sãndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkũtã ú'dí 'dĩ sĩ adrujọ kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízĩ 'bá íjọ ũnĩlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sĩ
ru ajjọ ãlu 'di kî:
**ḡáḡáruḡá, ḡõõḡõõ, ḡããḡãã, ḡěrũḡěrũ,
ḡoḡo, trũḡũ**

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnīlépi rī 'bā lā kí á'dígó 'dī níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázīrī 'dī 'bā āzị kī á'dígó 'dī drī gá.
  - a) Ānāpá u'ápi 'bụ gá ỳzụkụ, ỳrútrétré vā ỳkụkụ áni ri kí ā'du?
  - b) Sārā na kí ájẹ íná ĩzá sī ku la ā'du íjọ sī?
  - c) Sārā na kí ỳzụkụ ĩzá, úgú la kī trū ỳvú ālu íngāá?
  - d) Ála ỳzụkụ 'bíkó kí idé ñalí ru íngoní ru?
1. Ílā á'dígó 'dī'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnīlépi 'di kí 'bā ỳbī kí á'dígó 'dī vú angájó búkụ ĩ'ba drī agá kí dī núkūtā 'da kí lū sī.
2. 'Bá íjọ ỳnīlépi 'dī 'bā lā kí á'dígô rere. Ílā á'dígô ĩdī.

Sīñá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnīlépi ri kí núkūtā ú'dírī sīñá sī: **ḡ ḡ**
2. Mí imbá 'bá íjọ ỳnīlépi 'di kí 'bā sī kí íjọ 'di kī: **Paruku ndre āzị ñáná, kā vú ḡā.**
3. Ílā núkūtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sī 'bā sī kí kī: **ḡunu ḡéḡé**
4. Íjọ 'bá íjọ ỳnīlépi 'dī 'bā sī kí āko ĩ'bā kí icó sīlé rá la kī.

46

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Adrorú gĩ ñalí.
2. Sárã la vâ mụ ñalí ndrelé s gá.

Wókõ ímbátáná drî

1. Mí ímbá íjọ drî ãmbógó rĩ.
bëndéré
2. Mí ù'bĩ íjọ drî kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
ũrútrétré, ñalí, ùvú
3. Mí imbá íjọ sĩlé sãndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkũtã ú'dí 'dĩ sĩ adrujó kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízì 'bá íjọ ùnĩlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbálé umvenjá la kí sĩ
ru ajíjọ ãlu 'di kî.
**ãndá, ãndě, ndékě, ùndũrũ, ãndí,
sãndúkũ**

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnḽépi rĩ 'bã lâ kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bã ǎzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Ịzarúkụ na kí ỳzũkũ ĩzá ǎ'di be?
  - b) Sárã 'dụ 'bíko la kí íngoníru?
  - c) Ịzarúkụ isú gẹrĩ agá 'dǎá ǎ'du?
  - d) Mí ỳrǎ Ịzarúkụ drí sũkúlũ gǎlé rĩ ǎ'du?
  - e) Sárã 'dụ ỳzũkũ 'bíko kí sũkúlũ gǎlé ǎ'du sĩ?
1. Ílǎ á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnḽépi 'di kí 'bã ỳbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ ĩ'ba drĩ agá kí dĩ núkũtǎ 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnḽépi 'dĩ 'bã lâ kí á'dígô rere. Ílǎ á'dígô ỹdĩ.

Sĩḡá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnḽépi ri kí núkũtǎ ú'dírĩ sĩḡá sĩ: **nd Nd**
2. Mí imbá 'bá íjọ ỳnḽépi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kî: **Ándãma jọ, “Adrorú, ngótí mí drí 'dĩ ngá ndãndã”**.
3. Ílǎ núkũtǎ 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kî: **andi, ỳndú**
4. Íjọ 'bá íjọ ỳnḽépi 'dĩ 'bã sĩ kí ǎko ĩ'bã kí icó sĩlé rá la kî.

47

Íjọ́ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ́ imbá 'bo ri kí ãzílá mí a'í 'bá íjọ́
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Paruku la ḡálí idé ỳzỳkỳ 'bíkó sĩ.
2. Bãbá 'bã bẽdéré ùvú gá 'dõ.
3. Ỳkỳkỳ ãzá 'dõ.

Wókõ ímbátánjá drî

1. Mí imbá íjọ́ ú'dírĩ.

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnḡlépi rĩ 'bã lâ kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bã
ãzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Ụzũkũ ándrá ǎnǎpá kí agá ǎ'du?
  - b) Sǎwǎ uzogó la 'dijó 'dǎ sĩ, ỳrútrétré
idé kí ǎ'du?
  - c) Ụmve ándrá ǎnǎpá kí ǎ'du gá?
  - d) I'dójó ỳ'dú 'dǎ sĩ ỳrétrétré kí u'á
íngǎá?
  - e) Mí ỳrǎ ỳrútrétré ǎlu rĩ jọ íngǎá ǎ'du
íjọ sĩ?
1. Ílǎ á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnḡlépi 'di kí
'bã ỳbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ
ĩ'ba drĩ agá kí dĩ núkũtǎ 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnḡlépi 'dĩ 'bã lâ kí á'dígô rere.
Ílǎ á'dígô ĩdĩ.

Sĩḡá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnḡlépi 'di kí 'bã sĩ kí
íjọ 'di kî: **Ụvú andi trǎtrǎ.**
2. Ílǎ núkũtǎ 'di kí ỳ'dúkọ ỳrụgá sĩ 'bã sĩ
kí kî: **ndǎndǎ vǎ tá ḡéḡé, ḡ, Tr, V, Z**
3. Íjọ 'bá íjọ ỳnḡlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ǎko ĩ'bǎ
kí icó sĩlé rá la kî.

48

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Uzogó 'dị ájê ínı sĩ.
2. Anzı kí uzá sũkúľũ gá.
3. Ímbápi 'dị ũzũkũ.

Wókõ ímbátánjá drĭ

1. Mí ímbá íjọ drĭ ãmbógó rĩ.
ndô, dróó, roó
2. Mí ụ'bĩ íjọ drĭ kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
ḡálı, bēndéré, ũrútré
3. Mí imbá íjọ sĩlé sãndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkũtã ú'dí 'dĩ sĩ adrujó kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízi 'bá íjọ ũnĩlépi 'di kî 'bã
ũľũ kí mínı íjọ imbalé umvenjá la kí sĩ
ru ajıjó ãlu 'di kî:
ô: wôcô, nôndô
ôó: zôó, sôó
oó: coó, ngoó, droó

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnĩlépi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bã
ãzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) ã'di ãcẹ uzogô roó ñálî trũ nĩ?
  - b) Ála mụ uzogó roó 'bo, ã'du idéru nĩ?
  - c) Gõlõ cẹ ỳzũkũ ágá 'belé ã'du íjọ sĩ?
  - d) Uzogó la mụ i'dolé 'bo, uko drĩ kí
ijijá kí íngãá?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnĩlépi 'di kí
'bã ỳbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ
ĩ'ba drĩ agá kí dĩ núkũtã 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere.
Ílã á'dígô ã'dĩ.

Sĩḡá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnĩlépi ri kí núkũtã
ú'dírĩ sĩḡá sĩ: ô, Ô, õó, Õó, oó, Oó
2. Mí imbá 'bá íjọ ỳnĩlépi 'di kí 'bã sĩ kí
íjọ 'di kî: **Uzogó la mụ nânã kí vũ zõó
rá.**
3. Ílã núkũtã 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ
kí kî: **sõó, coó, fô**
4. Íjọ 'bá íjọ ỳnĩlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ãko ã'ba
kí icó sĩlé rá la kî.

49

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí āzila mí a'í 'bá íjọ
ũn̄lẹpi 'dĩ 'bā lā kí kî.

1. Ītógó cẹ ẗzá drōó ndô agá.
2. Bābá lě Sārā roó.
3. Adrorú gbẹ ỹyí rŭ.

Wókō ímbátánjá drĭ

1. Mí ímbá íjọ drĭ āmbógó rĩ.

ĩwá

2. Mí ụ'bĩ íjọ drĭ kí íjọ n̄lẹ rá ri kí abe.
bēndéré, ndô, drōó

3. Mí imbá íjọ s̄lẹ s̄andúkŭ agá 'di kî.

4. Ílā íjọ núkŭtā ú'dí 'dĩ s̄i adrujó kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízi 'bá íjọ ũn̄lẹpi 'di kî 'bā
ũlŭ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí s̄i
ru ajíjó ālu 'di kî.

**wékẹ, wírí, wékété, wákátá, āwí, awa,
āwā, āwŭ**

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zịtáná i'dójó sụ kpere ázịrĩ 'dĩ 'bã ǎzí kî á'dígó 'dĩ drị gá.
  - a) ǎtógó cẹ íngǎá?
  - b) 'Bá uzogó roópi rĩ ǎ'di?
  - c) ǎtógó lẹ ǎ'du 'bá uzogó roópi rĩ lǔjọ?
  - d) ǎwá la mụ calé ǎnǎpá 'ba rụ 'bo, ǎ'du idé ru nĩ?
  - e) ǎnǎpá uzá kí íníǎrǎ ǎ'du sĩ?
  - f) ǎnǎpá isú kí òyí íngoní ru?
1. Ílǎ á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi 'di kí 'bã ụbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkụ ò'ba drị agá kí dĩ núkùtǎ 'da kí lǔ sĩ.
2. 'Bá íjọ ụnịlépi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílǎ á'dígô ò'dí.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnịlépi ri kí núkùtǎ ú'dírĩ sĩṅá sĩ: **w W**
2. Mí imbá 'bá íjọ ụnịlépi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kî: **ǎwụgá jọ, "ǎwá wụ gô'dô were rá yǎ?"**
3. Ílǎ núkùtǎ 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kî: **ǎmáku jọ, "Uzogó 'dị wékété 'bo"**.
4. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ǎko ò'ba kí icó sĩlé rá la kî.

50

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũn̄lẹpi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Īwá nũ ru jere agá.
2. Ámáku wi ãyí ãtógó rú.
3. Paruku 'bã ru 'bá drĩ rú.

Wókõ ímbátáná drî

1. Mí ímbá íjọ drî ãmbógó rĩ.
gbé
2. Mí ụ'bĩ íjọ drî kí íjọ n̄lẹ rá ri kí abe.
dróó, roó, ĩwá
3. Mí imbá íjọ s̄lẹ s̄ndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkütã ú'dí 'dĩ s̄ adrujó kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízi 'bá íjọ ụn̄lẹpi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí s̄
ru ajíjó ãlu 'di kî:
**gbã, gbengé, gbõgbõ, gbala, gbi,
gbángírí, gbongo, āgbõ, agba**

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ núkũtã ú'dí ri kí trũ 'di kí kî 'î mí ù'bã ã'di/kí íjọ 'di kí abe. **Ìwá, gbé, ndô**
2. Íjọ 'bá íjọ ùnīlẹpi rī 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
3. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázīrī 'dĩ 'bã ází kî á'dígó 'dĩ drī gá.
  - a) ã'di jọ ãnāpá 'bã amụ kí bēndéré 'í drī ùpī drī gá rī gīlé nī?
  - b) ã'du íjọ fē ãnāpá kí uzálé ññārā nī?
  - c) Úfē ùrútrétré 'baní ã'du idélé?
  - d) Mí ùrā ãtógó fē ñálí ùkūkū drī la ã'du sī?
  - e) Úpē gōlō kí tị mụlé ã'du gá?
  - f) 'Bá ko kí ãyí íngoní íngoní ru?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ùnīlẹpi 'di kí 'bã ùbī kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkū ã'ba drī agá kí dī núkũtã 'da kí lū sī.
2. 'Bá íjọ ùnīlẹpi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílã á'dígô ã'dí.

Sīṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ùnīlẹpi ri kí núkũtã ú'dírī sīṅá sī: **gb Gb**
2. Mí imbá 'bá íjọ ùnīlẹpi 'di kí 'bã sī kí íjọ 'di kî: **gbágbá, gbã, gbārã**
3. Ílã núkũtã 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sī 'bã sī kí kî: **zōó, sōó, bēndéré**

4. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ãko ì'bã
kí icó sǐlé rá la kî.

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ǎzıla mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã læ kí kî.

1. Ūrútrétré gbẹ ĩbáká ru.
2. Ūkũkũ ĩ'di ǎnǎpá kî 'bã úpí.
3. Bǎbá jọ índre ỹndrĩ kí ndrẽndrẽ.
4. Ámáku la ú'dú ko.

Wókõ ímbátánjá drĩ

1. Mí ímbá íjọ drĩ ǎmbógó rĩ.
gbẹ, gẹrí, kẹmĩ
2. Mí ỹ'bĩ íjọ drĩ kí íjọ nĩlé rá ri kí abe.
ndô, ĩwá, gbẹ
3. Mí imbá íjọ sĩlé sǎndúkũ agá 'di kî.
4. Ílǎ íjọ núkũtǎ ú'dí 'dĩ sĩ adrujọ kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízị 'bá íjọ ỹnĩlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sĩ
ru ajíjọ ǎlu 'di kî.

Ẹ: dẹgu, kungudẹ, cẹkẹ, trẹku

Ẹ: ándrẹpi, ỹndrẹgọ, gbẹrú

Ẹ: kpẹ, ndrẹkũ, ǎjẹ, kẹlẹwũ, kẹrí

Á'dígó

1. Mí imbá íjọ núkũtã ú'dí ri kí trũ 'di kí ámvú mí ù'bã ã'di/kí íjọ 'di kí abe. **gbẹ, gẹrì**
  2. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlẹpi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
  3. Ízì zítáná i'dójó sọ kpere ázîrĩ 'dĩ 'bã ǎzì kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
    - a) 'Bá mụlẹpi ámvú gá ri kí sí?
    - b) Úfě ndô ǎ'di drĩ?
    - c) “Ma ǎko kí ndrendrě” ǎ'di jọ nĩ?
    - d) Ǫrútrétré jọ imụ íngǎá?
    - e) Ǫwá la mụ jolé la imụ ãzá kí drǫó 'bo kẹmĩ jọ íngoní?
    - f) Ǫkũkũ ùcĩ 'bá mụlẹpi ãyí gá rĩ íngoní ru?
    - g) 'Bá ãyí gá rĩ 'dụ ndô gbǫrú ǎ'du sĩ?
1. Ílǎ á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlẹpi 'di kí 'bã ùbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ ã'ba drĩ agá kí dĩ núkũtã 'da kí lũ sĩ.
  2. 'Bá íjọ ỳnìlẹpi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílǎ á'dígô ã'dí.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnìlẹpi ri kí núkũtã ú'dírĩ sĩṅá sĩ: **ẹ Ẹ, ẹ Ẹ, ẹ Ẹ**
2. Mí imbá 'bá íjọ ỳnìlẹpi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kí: **Dẹdẹ gbẹ ǎ'ú.**

3. Ílã nùkũtã 'di kí ú'dúkó ọrụgá sī 'bã sī
kí kî: **kẹrị**, **gbẹ**, **gbẹ**
4. Íjọ 'bá íjọ ụnịlépí 'dĩ 'bã sī kí ãko ã'bã
kí icó sīlé rá la kî.

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũn̄l̄épi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Ìwá mọ kí kẹm̄ĩ be ámvú gá.
2. Běndérě 'dã gẹr̄í ru.
3. Ìtógó la tí kî ndrendrě.
4. Ûkũkũ 'bã ámvú cí.

Wókõ ímbátáná dr̄î

1. Mí imbá íjọ ú'dírĩ.

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣlẹpi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bã ǎzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Ẫtógó ỳgũ úpí kẹmĩ 'bã ǎ'du?
  - b) Ụmve ǎnǎpá kí ǎ'du íjọ sĩ?
  - c) Ẫtógó lẹ mụlé íngǎá?
  - d) Ẫ'di la ife kí drõ ǎzíla ámvú kí ndre nĩ?
  - e) Ụkũkũ ro 'bá bëndéré ỳgũlẹpi rĩ íngoní ru?
  - f) Ẫ'du idé ru Ẫtógó rụ nĩ ála mụ 'bá bëndéré ỳgũlẹpi rĩ roó 'bo?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣlẹpi 'di kí 'bã ũbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ ĩ'ba drĩ agá kí dĩ núkũtã 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnṣlẹpi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílã á'dígô ỹdí.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnṣlẹpi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kî: **gbágbá, gbã**
2. Ílã núkũtã 'di kí ụ'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kî: **Dẹdẹ gbã kére were. Ẫwũgá jọ, “Ẫndãma mụ 'bá sǎó”.**
3. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣlẹpi 'dĩ 'bã sĩ kí ǎko ĩ'bã kí icó sĩlé rá la kî.

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
 ỳn̄lẹpi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Ámáku ỳpĩ gá nĩ.
2. Paruku ỳgũ mákũ.
3. Ẫkũkũ ise kí ru ãwá kî trũ.

Wókõ ímbátánjá dr̄

1. Mí ímbá íjọ dr̄ ãmbógó rĩ
nzu
2. Mí ỳ'bĩ íjọ dr̄ kí íjọ n̄lẹ rá ri kí abe.
gbé, gbẹ kẹmĩ
3. Mí imbá íjọ s̄lẹ s̄ndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkũtã ú'dí 'dĩ s̄ adrujọ kí agá
 ãndĩ 'di kî. Ízi 'bá íjọ ỳn̄lẹpi 'di kî 'bã
 ùlũ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí s̄
 ru ajíjọ ãlu 'di kî.
**nzēnzē, nzínzĩ, anzé, nzárá, rōnzō, ũnzĩ,
 ãnzō, nzō, nzu**

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnīlẹpi rī 'bā lā kí á'dígó 'dī níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázīrī 'dī 'bā āzị kí á'dígó 'dī drī gá.
  - a) Úpí Kẹmī jọ íngoní?
  - b) Íse 'bá kí ā'du íjọ sī?
  - c) Ísú ītógó íngāá?
  - d) 'Bá ānú nzulẹpi rī ỳnī íngoní ru?
  - e) Ā'di nzu úpí kẹmī 'bā ān nī?
  - f) Mí ūrā ỳgú'bá 'dā ídẹ ĩ'di ā'du rú ĩ'di ịsújó 'bo rī sī?
  - g) 'Bá mī rú nīlé rá ri kí sí?
1. Ílā á'dígó 'dī'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnīlẹpi 'di kí 'bā ūbī kí á'dígó 'dī vú angájó búkụ ĩ'ba drī agá kí dī núkūtā 'da kí lū sī.
2. 'Bá íjọ ỳnīlẹpi 'dī 'bā lā kí á'dígô rere. Ílā á'dígô ịdị.

Sīṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnīlẹpi ri kí núkūtā ú'dírī sīṅá sī: **nz Nz**
2. Mí imbá 'bá íjọ ỳnīlẹpi 'di kí 'bā sī kí íjọ 'di kí: **nzá, nzānzā, ūnzí, nzénzéná**
3. Ílā núkūtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sī 'bā sī kí kí: **nzi, nzu, nzu, kẹmī**
4. Íjọ 'bá íjọ ỳnīlẹpi 'dī 'bā sī kí āko ĩ'bā kí ícọ sīlé rá la kí.

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
 ỳn̄lẹpi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Ízarúkù nzu ájẹ ãnú úsǎrú la.
2. Ẫcógó bãbá kí andre gá 'dǎ.
3. Ẫcógó 'dù mání ãzá 'dõyõ.

Wókõ ímbátánjá dr̄

1. Mí ímbá íjọ dr̄ ãmbógó r̄
mbātã
2. Mí ỳ'b̄l̄ íjọ dr̄ kí íjọ n̄l̄é rá ri kí abe.
gérí, kēm̄, nzu
3. Mí imbá íjọ s̄l̄é s̄ándúkù agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkütã ú'dí 'dĩ s̄ĩ adrujọ kí agá
 ãndĩ 'di kî. Ízi 'bá íjọ ỳn̄l̄ẹpi 'di kî 'bã
 ùlũ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí s̄ĩ
 ru ajíjọ ãlu 'di kî.
**mbe, úmbí, ỹmbí, mběl̄, ãmbógó, mbã,
 mbākúmbākú, rãmbã**

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlẹpi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázîrĩ 'dĩ 'bã ǎzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Ú'be ỳkỳkỳ ágá ǎ'du íjọ sĩ?
  - b) Umvi 'bá ĩ'di ágá 'belépi rĩ íngoní yǎ?
  - c) Ỗkỳkỳ mụ kí mbātā be íngǎá?
  - d) Ǻ'di jọ ǎma kî ko rǎ rĩ nĩ?
  - e) Ǻnǎpá kí lějọ ỳgú'bá 'dijó rĩ sĩ ǎ'du idé ru nĩ?
  - f) 'Bá lělé 'dìlẹ rĩ kí sí?
1. Ílǎ á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlẹpi 'di kí 'bã ỳbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkỳ ĩ'ba drĩ agá kí dĩ núkũtǎ 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnìlẹpi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílǎ á'dígô ỹdĩ.

Sĩᅇǎ

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnìlẹpi ri kí núkũtǎ ú'dírĩ sĩᅇǎ sĩ: **mb Mb**
2. Mí imbá 'bá íjọ ỳnìlẹpi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kî: **mbílí, ǎmbá, Mbe ǎmbǎᅇ**
3. Ílǎ núkũtǎ 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kî: **ma, mba, ba, ĩmbá, ĩbá**
4. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlẹpi 'dĩ 'bã sĩ kí ǎko ĩ'bã kí icó sĩlẹ rá la kî.

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
 ỳnṣílépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Mbātã la u'á ãyí agá.
2. Sárã 'bã ngótí ãvĩ rá.
3. Wõõ ãtógó ỳgũ gbé.

Wókõ ímbátánjá drî

1. Mí ímbá íjọ drî ãmbógó rĩ
á'd sī, ndrũú, nzũú
2. Mí ỳ'bĩ íjọ drî kí íjọ nṣílé rá ri kí abe.
nzu, mbātã, kēmĩ
3. Mí imbá íjọ sīlé sãndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkũtã ú'dí 'dĩ sī adrujọ kí agá
 ãndĩ 'di kî. Ízi 'bá íjọ ỳnṣílépi 'di kî 'bã
 ùlũ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sī
 ru ajíjọ ãlu 'di kî:

Ū: á'd sī, s , r lé, ãn 'i,

Ūú: vũú, wũú

Uú: 'dũú, dũú, mũú, tũú

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣlẹpi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bã ǎzí kí á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Mbātā 'bã gbẹ́ kí ǎvĩjọ rĩ sĩ ǎ'di ụpĩ gá nĩ?
  - b) Ụjọ ĩtógó 'ba u'á lịcọgá la ǎ'du sĩ?
  - c) Ụ'dú 'dǎ sĩ, 'bá mbātā 'bã gbẹ́ kí agá drúdrúwí ru rĩ ǎ'di 'i?
  - d) Mí ũrājó la rĩ sĩ ụgú'ba 'dǎ ụgụ mbātā íngoní ru?
  - e) Mbātā la u'á agá íngǎá ála ĩ'di 'bã gbẹ́ kí ụgụjọ rĩ sĩ?
  - f) ǎ'be ĩtógó kí lịcọ́ agá 'dǎá ǎ'di be?
1. Ílǎ á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣlẹpi rĩ 'bã ụbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkụ ĩ'ba drĩ agá kí dĩ núkũtā 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnṣlẹpi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílǎ á'dígô ịdĩ.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnṣlẹpi ri kí núkũtā ú'dírĩ sĩṅá sĩ: , ụú, ụú
2. Mí imbá 'bá íjọ ỳnṣlẹpi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kí: **Mámá la mụ k zú 'dụú.**
3. Ílǎ núkũtā 'di kí ụ'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kí: **nụú, kụú, kũú**

4. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ãko ì'bã
kí icó sǐlé rá la kî.

Íjọ́ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ́ imbá 'bo ri kí ǎzila mí a'í 'bá íjọ́
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Drúdrúwí ãyí 'dĩ agá cí.
2. Ílũ 'bá 'bá nzuúpi rĩ mbēlē.
3. Ūjígá lē adrulé lícọ́ gá á'd sī.
4. Sárã la mụ ijjá ndrũú.

Wókō ímbátáná drî

1. Mí ímbá íjọ́ drî ǎmbógó rĩ.
kpē
2. Mí ũ'bĩ íjọ́ drî kí íjọ́ nĩlé rá ri kí abe.
á'd sī, ndrũú, nzuú
3. Mí imbá íjọ́ sīlé sǎndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ́ núkũtã ú'dí 'dĩ sī adrujó kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízì 'bá íjọ́ ũnĩlépi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ́ imbálé umvenjá la kí sī
ru ajíjọ́ ǎlu 'di kî:
kpékpé, kpã, kpakụ, ákpákákpa, íkpj,
ũkpē, ĩkpã, kpē

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣlẹpi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bã ǎzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Mí ỳrǎ ǎnǎpá gǎ kí ándrá úpí 'bã tị ku la ǎ'du sĩ?
  - b) Úpí la ǎnǎpá kí isejó rĩ sĩ mbǎtǎ angá ǎ'du idé agá?
  - c) Í'dó áma ndrũú. Ma ǎ'di 'i?
  - d) Mbǎtǎ drĩ mụ agá gbẹ́ kí agá mbělě ku, mí ỳrǎ ǎ'du la ájẹ ru idé nĩ?
  - e) Mbǎtǎ la ǎvĩ ãmbá sị?
1. Ílǎ á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣlẹpi 'di kí 'bã ỳbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ ã'ba drĩ agá kí dĩ núkũtǎ 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnṣlẹpi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílǎ á'dígô ãdĩ.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnṣlẹpi ri kí núkũtǎ ú'dírĩ sĩṅá sĩ: **kp Kp**
2. Mí imbá 'bá íjọ ỳnṣlẹpi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kî: **ũpkẹ́, kpákũṅá, kpũkũ**
3. Ílǎ núkũtǎ 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kî: **kpj, kpekpe, nụú, nzuú, nzu**
4. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣlẹpi 'dĩ 'bã sĩ kí ǎko ã'ba kí icó sĩlé rá la kî.

57

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũnĩlépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Ìtógó mọ kẹmĩ drĩ atrilé ùní cí.
2. Bãbá kpẹ kúlũ ãmbá sĩ.
3. Ûpĩ gúrõ sĩ álě Sárã 'bã mvu
ndrí.

Wókõ ímbátáná drî

1. Mí imbá íjọ ú'dírĩ.

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlẹpi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízì zítáná i'dójó sọ kpere ázìrĩ 'dĩ 'bã ãzì kí á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Ìtógó mọ ǎnú gá íngoní ru?
  - b) Ì'di uga kí ìtógó ní ǎn nĩ?
  - c) Ûzã ìtógó kí mbãtã be sí?
  - d) Ìtógó jọ íngoní ǎnúkúfí la mbãtã ùzãjọ rĩ sĩ?
  - e) Mbãtã la mọ asílẹ 'bo, mọ kí dó íngãá?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlẹpi 'di kí 'bã ùbì kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkù ì'ba drì agá kí dĩ núkùtã 'da kí lù sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnìlẹpi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílã á'dígô ìdì.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnìlẹpi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kí: **Āmbá nzu k zú kpákuṅá sĩ nzãnzã.**
2. Ílã núkùtã 'di kí ú'dúkọ ọruga sĩ 'bã sĩ kí kí: **wùú, mụú, W, Gb, Nz, Mb. Ūnzí nzi Āmbáṅâ kpékpé.**
3. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlẹpi 'dĩ 'bã sĩ kí ǎko ì'bã kí icó sílẹ rá la kí.

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí ãzila mí a'í 'bá íjọ
ũn̄lẹpi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. ãnúkúfí ũzã Adrorú kí rá.
2. Paruku tụ útú dr̄í gá.

Wókõ ímbátánjá dr̄í

1. Mí ímbá íjọ dr̄í ãmbógó rĩ
mgbírí
2. Mí ỳ'bĩ íjọ dr̄í kí íjọ n̄lẹ rá ri kí abe.
nzuú, kpẹ, á'd sĩ
3. Mí imbá íjọ s̄lẹ s̄ndúkũ agá 'di kî.
4. Ílã íjọ núkütã ú'dí 'dĩ s̄í adrujó kí agá
ĩndĩ 'di kî. Ízì 'bá íjọ ũn̄lẹpi 'di kî 'bã
ũlũ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí s̄í
ru ajíjó ãlu 'di kî:
**fumgbu, ãmgbó, mgbá, mgbákátrá, mgbj,
mgborogolo, ùmgbõ, mgbã**

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnḽépi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázîrĩ 'dĩ 'bã
ãzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Úpí jọ mbātā ní íngoní?
  - b) 'Bá 'bá nzụ́pí drúdrúwí ru ri kí ãvĩ
mụlé íngãá?
  - c) Mí ùrã ītógó alaru gérí ru mbātā drĩ
atrílé cí ã'du sī?
  - d) 'Bá mbātā be íjọ jọlépi 'bá ãnú
nzúlépi á'd sī ri kí drĩ gá rĩ ã'di 'i?
1. Ílã á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnḽépi 'di kí
'bã ùbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ
ĩ'ba drĩ agá kí dĩ núkũtā 'da kí lũ sī.
2. 'Bá íjọ ỳnḽépi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere.
Ílã á'dígô ỹdí.

Sĩḽá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnḽépi ri kí núkũtā
ú'dírĩ sĩḽá sī: **mgb, Mgb**
2. Mí imbá 'bá íjọ ỳnḽépi 'di kí 'bã sī kí
íjọ 'di kî: **ãmgbó, mgbi, mgbere**
3. Ílã núkũtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sī 'bã sī
kí kî: **mgbã, kpákũḽá, ãmbánâ**
4. Íjọ 'bá íjọ ỳnḽépi 'dĩ 'bã sī kí ãko ỹ'bã
kí icó sĩlé rá la kî.

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí āzila mí a'í 'bá íjọ
 ỳn̄lẹpi 'dĩ 'bā lā kí kî.

1. Ẫtógó ỳgũ mgbírí.
2. Anzị cẹ kí ndríndrí sũkúlũ gá.
3. Ẫmbá kpẹlẹpi 'dĩ sī āmụ kí ỳyí gá.

Wókō ímbátáná dr̄

1. Mí ímbá íjọ dr̄ āmbógó rĩ.
úmvú
2. Mí ỳ'bĩ íjọ dr̄ kí íjọ n̄lẹ rá ri kí abe.
kpẹ, mgbírí, ndrũú
3. Mí imbá íjọ sīlé sāndúkũ agá 'di kî.
4. Ílā íjọ núkūtā ú'dí 'dĩ sī adrujọ kí agá
 ĩndĩ 'di kî. Ízị 'bá íjọ ỳn̄lẹpi 'di kî 'bā
 ũlũ kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sī
 ru ajíjọ ālu 'di kî:
**ímve, ĩmvékí, mvi, āmvé, ũmvě, amvé,
 āgómvá, mvu, amvi**

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi rī 'bā lā kí á'dígó 'dī níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázīrī 'dī 'bā āzị kī á'dígó 'dī drī gá.
  - a) Úpí pē 'bá lēépi u'ápi úpí ru rī tị íngāá?
  - b) Ā'du tá ru idé ītógó be nī drī tá ru nze ānú gá ku rī gá?
  - c) Mí ūrā ānāpá gā kí ītógó ūpī gá sī la ā'du sī?
  - d) Āko tā mbalé úmvú agá rī kí ā'du mī ūrājó la rī sī?
1. Ílā á'dígó 'dī'i. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā ūbī kí á'dígó 'dī vú angájó búkū ī'ba drī agá kí dī núkūtā 'da kí lū sī.
2. 'Bá íjọ ụnīlẹpi 'dī 'bā lā kí á'dígô rere. Ílā á'dígô īdī.

Sīḡá

1. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi ri kí núkūtā ú'dírī sīḡá sī: **mv, Mv**
2. Mí imbá 'bá íjọ ụnīlẹpi 'di kí 'bā sī kí íjọ 'di kī: **ūmvē, mvá, mvīrī, umvigá**
3. Ílā núkūtā 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sī 'bā sī kí kī: **Umvigá amvi gō'dō 'bo yā?**
4. Íjọ 'bá íjọ ụnīlẹpi 'dī 'bā sī kí āko ī'bā kí icó sīlé rá la kī.

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí āzila mí a'í 'bá íjọ
ũnīlépi 'dī 'bā lā kí kī.

1. Āmbōgō sī īwá co ītógó kí guṅu.
2. Ūkūkū 'bā mgbírí (kí) úmvú agá.
3. Ámáku gbẹ 'é sī ngìrìngìrì.

Wókō ímbátáná drī

1. Mí ímbá íjọ drī āmbógó rī.
íṅmájá
2. Mí ū'bī íjọ drī kí íjọ nīlé rá ri kí abe.
mgbírí, úmvú, kpě
3. Mí imbá íjọ sīlé sāndúkū agá 'di kī.
4. Ílā íjọ núkūtā ú'dí 'dī sī adrujó kí agá
īndī 'di kī. Ízi 'bá íjọ ūnīlépi 'di kī 'bā
ūlū kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sī
ru ajíjọ ālu 'di kī:
**úṅmī, īṅmá, áṅmá, úṅmí, ṅmé, ṅme,
ṅma, ūṅmī, ūṅmā**

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlẹpi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázîrĩ 'dĩ 'bã ǎzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) ǎ'di la úpí 'bã ǎnú andre tē nĩ?
  - b) ǎtógó ǎvĩ ǎ'du íjọ sĩ?
  - c) Úpē ãwá kí tị mbātā be íngǎá?
  - d) ǎwá jọ kí ǎnúkúfí la kí ǎzǎjọ rĩ sĩ íngoní?
  - e) ǎtógó nzu úpí 'bã ǎnú úmvú agá rĩ íngoní ru?
1. Ílǎ á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlẹpi 'di kí 'bã ǔbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ ã'ba drĩ agá kí dĩ núkũtā 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnìlẹpi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílǎ á'dígô ãdĩ.

Sĩᅇá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnìlẹpi ri kí núkũtā ú'dírĩ sĩᅇá sĩ: **ᅇm, ᅇm**
2. Mí imbá 'bá íjọ ỳnìlẹpi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kî: **íᅇmǎᅇá, úᅇmĩ**
3. Ílǎ núkũtā 'di kí ú'dúkọ ụᅇᅇgá sĩ 'bã sĩ kí kî: **k zú, nzǎnzǎ, kpũkũ, mgbere**
4. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlẹpi 'dĩ 'bã sĩ kí ǎko ã'ba kí icó sĩlẹ rá la kî.

61

Íjọ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ íjọ imbá 'bo ri kí āzila mí a'í 'bá íjọ
ũnīlẹpi 'dī 'bā lā kí kī.

1. Áségá gbẹ íḡmájá rá.
2. Bābá la uzá ĩmbá imbe 'dō sī.
3. Ūjígá la mu íní sī ā'dusī?

Wókō ímbátánjá drī

1. Mí ímbá íjọ drī āmbógó rī.

hábu

2. Mí ũ'bī íjọ drī kí íjọ nīlé rá ri kí abe.
úmvú, íḡmájá, á'd sī

3. Mí imbá íjọ sīlé sāndúkū agá 'di kī.

4. Ílā íjọ núkūtā ú'dí 'dī sī adrujọ kí agá
ĩndī 'di kī. Ízi 'bá íjọ ũnīlẹpi 'di kī 'bā
ũlū kí míní íjọ imbalé umvenjá la kí sī
ru ajíjọ ālu 'di kī:

**hái, híj, hógōhógō, helúhelú, híj, hāwú,
hā, hāj**

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣlẹpi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázĩrĩ 'dĩ 'bã ǎzí kí á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Mí ूर्ã íṅmáná 'be gbẹ kí íngǎá?
  - b) Ǻ'du íjọ idé ru ĩtógó be ĩ'di 'bã ndrínrí 'dĩ sĩ nĩ?
  - c) Ĩtógó i'da ĩzá ĩ'di ụrụ'bá gá rĩ íngoní ru?
  - d) Ǻ'di fē kí ĩtógó ní ímbátáná nĩ?
  - e) Mí ूर्ã ĩtógó la mụ ǎnúkúfị 'ba r lé ǎcí trũ la ǎ'du sĩ?
  - f) 'Dǎ drĩ tá adru mi 'i, mi tá ǎ'du idé ǎnúkúfị la ími ũzǎjọ rĩ sĩ?
1. Ílǎ á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣlẹpi 'di kí 'bã ũbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ ĩ'ba drị agá kí dĩ núkũtǎ 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnṣlẹpi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílǎ á'dígô ĩdĩ.

Sĩṅá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnṣlẹpi ri kí núkũtǎ ú'dírĩ sĩṅá sĩ: **h, H**
2. Mí imbá 'bá íjọ ỳnṣlẹpi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kí: **Hǎ, Hǎgǎĩ jọ, "Háyí"**.
3. Ílǎ núkũtǎ 'di kí ú'dúkọ ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kí: **húgũ, íṅmíná, ǎmgbó, umvu**

4. Íjọ 'bá íjọ ỳnìlépi 'dĩ 'bã sĩ kí ãko ì'bã
kí icó sǐlé rá la kî.

Íjọ́ imbá 'bo ri kí amvijó

Ísĩ́ íjọ́ imbá 'bo ri kí ãzílá mí a'í 'bá íjọ́
ũnṣṣépi 'dĩ 'bã lã kí kî.

1. Bãbá 'bã hábu 'dõ.
2. HỌgỌhỌgỌ ùcógó 'dụ ãzá kí rá.
3. Ími agá rĩ la ãndrũ ãfũ má drí
rá.

Wókõ ímbátáná drî

1. Mí imbá íjọ́ ú'dírĩ.

Á'dígó

1. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣlẹpi rĩ 'bã lã kí á'dígó 'dĩ níníru.
2. Ízị zítáná i'dójó sụ kpere ázṣrĩ 'dĩ 'bã ǎzí kî á'dígó 'dĩ drĩ gá.
  - a) Ẫtógó ulé kẹmĩ íngoní ru?
  - b) Kẹmĩ la mụ arelé la ẓwâ vũ gá 'bo, idé ǎ'du?
  - c) 'Bá jọlẹpi la íṣ ǎndrũ má drí íjọ 'bo rĩ ǎ'di 'i?
  - d) Íṣmáná jọ “Háí! Háí! Ẫjígã ma 'i” la ǎ'du sĩ?
  - e) Ẫtógó pẹ kẹmĩ tị íngǎá?
1. Ílǎ á'dígó 'dĩ'i. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣlẹpi 'di kí 'bã ỳbĩ kí á'dígó 'dĩ vú angájó búkũ ẓ'ba drĩ agá kí dṣ núkũtǎ 'da kí lũ sĩ.
2. 'Bá íjọ ỳnṣlẹpi 'dĩ 'bã lã kí á'dígô rere. Ílǎ á'dígô ẓdĩ.

Sĩṣá

1. Mí imbá 'bá íjọ ỳnṣlẹpi 'di kí 'bã sĩ kí íjọ 'di kî: **ǎmgbó, ẓṣmá, mgbọrongọlọ**
2. Ílǎ núkũtǎ 'di kí ỳ'dúké ụrụgá sĩ 'bã sĩ kí kî: **Húgũ, ỳṣmĩ mgbǎ.**
3. Íjọ 'bá íjọ ỳnṣlẹpi 'dĩ 'bã sĩ kí ǎko ẓ'ba kí icó sĩlé rá la kî.